

JAARVERSLAG 2021

Voorwoord

In het jaarverslag dat voor u ligt, kijken we terug op het jaar 2021 en legt het bestuur verantwoording af voor het gevoerde beleid. Dit jaarverslag bestaat uit een bestuursverslag en een jaarrekening. In het bestuursverslag leest u terug hoe de coronapandemie het werk en de omstandigheden op school, ook aangaande het gebouw en de bedrijfsvoering, sterk heeft beïnvloed. Een goede uitvoering van het primaire proces betekende extra overleg, aanpassingen en deed daarmee vrijwel continu een beroep op de flexibiliteit van alle betrokkenen. Veel leerlingen en docenten kregen corona, waardoor het onderwijs op sommige punten achterstanden heeft opgelopen. Er waren meer leerlingen dan normaal die het psychisch zwaar hadden. Deze pandemie drong op deze manier door tot de in de haarvaten van de school. De schoolleiding heeft samen met de docenten, de medewerkers van het OOP en de leerlingen opnieuw de omslag gemaakt naar onderwijs op afstand, naar de anderhalvemeter-school met mondkapje, naar bijna normaal onderwijs vanaf april-mei en weer terug naar een gedeeltelijke sluiting in december.

Vanuit het bestuur wil ik benadrukken dat wij zeer veel waardering hebben voor al het werk dat door iedereen verzet is om het onderwijs en de zorg voor leerlingen en elkaar zo normaal als mogelijk doorgang te laten vinden.

2021 was opnieuw een jaar waarin de school getroffen is door het coronavirus. Via de volgende opsomming geef ik u inzicht in enkele noemenswaardige gebeurtenissen dit jaar, waarover u zal lezen op de pagina's van dit verslag en die zich binnen de context van deze pandemie afspeelden:

- In het voorjaar was de school maanden gesloten en werd er afstandsonderwijs verzorgd;
- Vlak voor de zomer leek het erop dat de piek van de coronapandemie achter de rug was en dat we konden dansen bij Jansen;
- In het najaar bleek het helaas toch weer nodig de school te sluiten in verband met de pandemie die voort bleef razen;
- Er vonden wisselingen plaats binnen het bestuur;
- Rector Sjoerd van den Berg zwaaide af, rector Ilja Klink trad aan;
- De onderwijsinspectie bezocht de school in het kader van haar vierjaarlijkse kwaliteitsonderzoek en beoordeelde het onderwijs op onze school als Goed;
- Van de jury excellente scholen ontving de school het predicaat excellent;
- Van het ministerie van OCW ontvingen we middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs, waarmee we achterstanden opgedaan door corona weg kunnen werken;
- De CO2-meters in alle lokalen draaiden overuren;
- De ramen stonden open om te ventileren

Graag zou ik hier schrijven dat 2021 het jaar was dat corona eindigde, maar ook in 2022 woedde het virus voort met gevolgen voor de werving van nieuwe leerlingen en een grote uitdaging op het gebied van financiering en ventilatie van beide locaties, waar wij over in gesprek zijn met de gemeente Hilversum die daar hopelijk haar verantwoordelijkheid in zal nemen.

Laten we hopen op een snelle terugkeer naar onderwijs zoals we dat allemaal het liefst zien, zonder beperkingen van afstand of angst voor elkaars gezondheid.

Namens het bestuur,

Dhr. ir. D. Nollen
Voorzitter stichtingsbestuur

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	3
BESTUURSVERSLAG 2021	6
1. Algemene informatie	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Missie	6
1.3 Aanduiding kernactiviteiten.....	6
1.4 Wezenskenmerken van het openbaar onderwijs	6
1.5 Juridische structuur.....	6
1.6 Taken en bevoegdheden van het bestuur en toezicht op het bestuur.	7
1.7 Verslag bestuur - intern toezichthoudend orgaan	8
1.8 Organisatiestructuur	9
1.9 Financiële administratie	10
1.10 Beloning van bestuurders.....	10
1.11 Verlenen van decharge.....	10
1.12 Regionale samenwerking	10
1.13 Europese aanbesteding	10
2. Onderwijs	11
2.1 Kwaliteit en opbrengsten van het onderwijs	11
2.2 Doorstroom en eindexamenresultaten.....	12
2.3 Onderwijskundige ontwikkelingen	12
2.4 Opbrengstgericht onderwijs.....	14
2.5 Toetsing en examinering.....	14
2.6 Leerlingbegeleiding.....	15
2.7 Overgang PO – VO.....	15
2.8 Informatie– en communicatietechnologie (ICT) in het onderwijs.....	15
3. Nationaal Programma Onderwijs	17
3.1 Proces.....	17
3.3 Menukaart	17
3.4 Keuzes schoolprogramma 2021-2022.....	18
4. Personeel	19
4.1 Ontwikkeling(en) in het verslagjaar	19
4.2 Strategisch personeelsbeleid (HRM).....	20
4.3 Externe ontwikkelingen, Covid –19 en de effecten op het onderwijs en het financiële resultaat.....	20
4.4 Interne ontwikkelingen.....	21
4.5 Werving en selectie	21

4.6 Begeleiding en beoordeling	22
4.7 Lerende gemeenschap: intervisie en didactiek	22
4.8 Bevoegde docenten	22
4.9 Ontwikkelgesprek en leerlingen - enquête	22
4.10 CAO - VO en taakbeleid	23
4.11 Convenant LeerKracht en functiemix.....	23
4.12 Convenantsmiddelen.....	24
4.13 Beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag.....	24
4.14 Kwaliteitsbeleid.....	25
4.15 Relationale beleid inclusief samenwerkingsverbanden	25
4.16 Passend Onderwijs.....	25
4.17 Governance ontwikkelingen (interne beheersing en toezicht).....	26
4.18 Horizontale verantwoording: de dialoog met interne en externe actoren.....	27
4.19 Klachtenregeling	27
5. Risico's	28
5.1 Inleiding	28
5.2 Daling aantal leerlingen.....	28
5.3 Vaardigheden PO leerlingen	28
5.4 Toenemende vraag om innovatie en vernieuwingen in het onderwijs	28
5.5 Complexiteit van wet- en regelgeving	29
5.6 Effecten nieuwe bekostigingssystematiek.....	29
5.7 Krapte op de arbeidsmarkt voor docenten	29
5.8 Prestaties personeel.....	30
5.9 Samenvatting	30
6. Financieel jaarverslag	31
6.1 Algemeen	31
6.2 Financiële positie op balansdatum	31
6.3 Kengetallen	31
6.4 Balans	33
6.5 Toelichting op de balans:	33
6.6 Voorzieningen.....	34
6.7 Langlopende schulden	35
6.8 Kortlopende schulden.....	35
6.9 Analyseresultaat.....	35
6.10 Analyse realisatie huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar en realisatie huidig jaar versus begroting.....	35
6.11 Toelichting op de resultatenrekening.....	35
6.12 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.....	38

7. Financiële risico's	40
7.1 Algemeen	40
7.2 Kredietrisico	40
7.3 Renterisico	40
7.4 Liquiditeitsrisico	40
7.5 Reële waarde.....	40
7.6 Financiële continuïteitparagraaf.....	40
8. Toekomstige ontwikkelingen.....	47
JAARREKENING 2021	48

BESTUURSVERSLAG 2021

1. Algemene informatie

1.1 Inleiding

Dit bestuursverslag behoort bij de jaarrekening 2021 van de Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum. Het betreft het tweede deel van het schooljaar 2020-2021 en het eerste deel van het schooljaar 2021-2022. De school geeft aan 888 leerlingen gymnasiaal onderwijs. De toestroom van leerlingen was in het kalenderjaar met 150 leerlingen hoger dan het voorafgaande kalenderjaar. De school is financieel gezond. In dit bestuursverslag is ervoor gekozen het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in een apart hoofdstuk op te nemen.

1.2 Missie

Het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum is een eigentijds gymnasium: het combineert een brede klassieke vorming met hedendaags onderwijs. Het is een openbare school, die een inspirerende leeromgeving biedt aan iedereen met vwo-capaciteiten en een flinke dosis nieuwsgierigheid. Een school, kortom, voor leerlingen die meer willen en meer kunnen. Het aanbieden van kennis op hoog niveau gaat hand in hand met de persoonlijke ontwikkelingsgroei. Op die manier brengen we een verbinding tot stand: tussen de vakken, tussen de school en de wereld, tussen heden, verleden en toekomst en tussen de leerling en zijn medemens. De school streeft ernaar jonge mensen compleet te vormen, met aandacht voor zowel hun intellectuele als persoonlijke groei.

1.3 Aanduiding kernactiviteiten

Kenmerkend voor het gymnasiale onderwijs op school is om vanuit een brede klassieke basis mondiaal (internationaal gericht) onderwijs aan te bieden. Verhoging van het ambitieniveau bij leerlingen en medewerkers, versterking van de sociale competenties en een samenhangend 'mondiaal' aanbod zijn hierbij kernbegrippen. Tevens wordt de school gekenmerkt door een goed cultureel aanbod en een intensieve leerlingenbegeleiding. Dit alles wordt gerealiseerd dankzij een enthousiast, vakkundig en goed opgeleid team.

1.4 Wezenskenmerken van het openbaar onderwijs

De Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum houdt openbaar onderwijs in stand. Artikel 42b van de Wet op het Voortgezet onderwijs bepaalt dat het bestuur jaarlijks aan de Raad van de Gemeente Hilversum verslag uitbrengt over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. In deze paragraaf doet het bestuur van de Stichting verslag van de wijze waarop de school vormgeeft aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Daaronder vallen de algemene toegankelijkheid van het onderwijs, de algemene benoembaarheid van personen in functies en vertegenwoordigende instanties en de actieve pluriformiteit van de school. Daarnaast zijn democratisch functioneren en eerbied voor ieders godsdienst of levensovertuiging typische kenmerken van het openbaar onderwijs.

1.5 Juridische structuur

Vanaf 1 januari 2002 vormt de Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum het bevoegd gezag van de school, zoals bedoeld in artikel 42b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs. De raad van de Gemeente Hilversum heeft de bevoegdheid om bestuursleden te benoemen (en te ontslaan), om de begroting en de jaarrekening van de stichting te accorderen en wijzigingen in de statuten goed te keuren.

1.6 Taken en bevoegdheden van het bestuur en toezicht op het bestuur.

De Stichting heeft tot doel het geven van openbaar gymnasiaal voortgezet onderwijs aan de school die onder haar gezag valt.

Het Stichtingsbestuur bestond in het verslagjaar uit 5 tot 7 leden. Gedurende het kalenderjaar hebben zowel wisselingen in het bestuur, als een rectorwissel plaatsgevonden:

Afgetreden bestuursleden:

Dhr. mr. A. Schutte, voorzitter, per 22 juni 2021

Mevr. mr. drs. M. Wijnen, lid, per 31 juli 2021

Aangetreden bestuursleden:

Dhr. mr. dr. J. B. O. Bijl, lid, aangetreden met ingang van 6 oktober 2021

Dhr. mr. C. N. A. Groenink, lid, aangetreden met ingang van 6 oktober 2021

Het huidige bestuur is als volgt samengesteld:

- Dhr. ir. D. Nollen, voorzitter
- Mevr. drs. F. Camfferman – Timmer, secretaris
- Dhr. drs. R. F. M. Geerlings RA, penningmeester
- Dhr. mr. dr. J. B. O. Bijl, lid
- Dhr. mr. C. N. A. Groenink, lid
- Dhr. mr. drs. B. F. Tijdhof, lid
- Mevr. mr. M. L. van Riel – de Smit, lid

Naam/functie/termijn huidig bestuur Stichting GGH	Hoofdfunctie	Overige (neven) functies
Dhr. ir. D. Nollen Voorzitter stichtingsbestuur 2e termijn (dec 2021 - dec 2025)	Partner Park Corporate Finance BV	- Fondsmanager bij Disruptive Technology Ventures BV - Penningmeester Stichting Florencius Scholarship Foundation
Mevr. drs. F. Camfferman – Timmer Secretaris stichtingsbestuur 2e termijn (feb 2020-feb 2024)	Eigenaar DOT orange consultancy BV (interim-management)	Vrijwilliger 't Spandersbosch (hockeyclub)
Dhr. drs. R. F. M. Geerlings RA Penningmeester stichtingsbestuur 2e termijn (maart 2019 – maart 2023)	Zelfstandige, Interim management	Voorzitter Stichting Berkenfonds
Mw. mr. M. L. van Riel- de Smit Lid stichtingsbestuur 1ste termijn (aug 2018-aug 2022)	Chief Risk Officer COO bij DLL Group (Eindhoven)	Kascommissie Catharina van Tussenbroek Fonds
Dhr. mr. drs. B. F. Tijdhof Lid stichtingsbestuur 1ste termijn (aug 2018 – aug 2022)	Director Regulatory, Policy and Public Affairs bij VodafoneZiggo	
Dhr. mr. dr. J. B. O. Bijl Lid stichtingsbestuur 1ste termijn (aug 2021 – aug 2025)	Belastingadviseur Ernst & Young Belastingadviseurs LLP	- Hoogleraar Indirecte Belastingen Nyenrode Business Universiteit

		- Raadsheerplaats- vervanger Hof 's- Gravenhage - Docent de Stichting Opleiding Belastingadviseur - Docent Stichting Europese Fiscale Studies (Erasmus Universiteit Rotterdam) - Annotator Fiscaal Weekblad FED - Annotator Nederlands Tijdschrift voor Fiscaal Recht - Annotator NLFiscaal - Annotator Kluwer Highlights & Insights on European Taxation - Adviseur Europese Commissie via de VAT Expert Group (via werkgever EY)
Dhr. mr. C. N. A. Groenink Lid stichtingsbestuur 1ste termijn (aug 2021 – aug 2025)	Global partner Metyis B.V.	Voorzitter Young Singer, het Singer (Stichting Singer Memorial Foundation)

Rectores:

Dhr. Drs. S. H. M. C van den Berg, uit functie per 31 juli 2021

Mevr. Drs. I. E. Klink, in functie per 1 augustus 2021

Het bestuur is belast met het besturen van de Stichting en zorgt ervoor dat de Stichting naar behoren de taken en bevoegdheden van het bevoegd gezag ten aanzien van de school uitoefent. Het bestuur fungeert in de zin van de onderwijswetgeving als intern toezichthouder en ziet toe op de naleving van de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het onderwijs door de schoolleiding. In verband met wijzigingen in het waarderingsskader van de onderwijsinspectie, is naar aanleiding van de gesprekken gevoerd tijdens het vierjaarlijks kwaliteitsonderzoek een discussie gestart over de vorm van *governance* van het stichtingsbestuur. Deze discussie wordt gecontinueerd in 2022 en aangevuld met gesprekken met de inspecteurs van de onderwijsinspectie.

1.7 Verslag bestuur - intern toezichthoudend orgaan

Het bestuur fungeert in de zin van de onderwijswetgeving als intern toezichthouder en ziet toe op de naleving van de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het onderwijs door de schoolleiding. In het verslagjaar is het bestuur zes keer (digitaal) in vergadering bijeengekomen. Bij deze vergadering is tevens de rector aanwezig en incidenteel en op basis van portefeuille andere leden van de schoolleiding. Ten minste eens per jaar heeft het bestuur overleg met de wethouder van Onderwijs van de gemeente Hilversum over de stand van zaken. Daarnaast vindt een uitgebreider overleg tussen het voltallige bestuur en de schoolleiding plaats over strategische en operationele beleidszaken.

In het verslagjaar is een start gemaakt met het ontwerp voor het nieuwe schoolplan, heeft het vierjaarlijkse kwaliteitsonderzoek door de onderwijsinspectie plaatsgevonden en waardeerde de Inspectie de school als *Goed*, is de aanvraag voor de continuering van de Excellente Scholen gehonoreerd, waarna de jury Excellente scholen de school bezocht en in januari 2022 het predicaat excellent toekende.

Het onlineonderwijs, werken in de Cloud en de didactische mogelijkheden en effecten van deze nieuwe ontwikkeling op het reguliere onderwijs zijn blijvend onderwerp van gesprek, evenals het op orde krijgen van goed functionerende ventilatie op beide locaties. De overdracht van afzwaaiend rector Van de Berg en inkomend rector Klink is in goed overleg gegaan, in afstemming met het stichtingsbestuur.

Als interne toezichthouder ziet het bestuur toe op de rechtmatige verwerving en doelmatige bestemming en aanwending van de middelen die de stichting op grond van de wet toekomt. De rector fungeert als een uitvoerend bestuur en is verregaand gemandateerd. De kaders en verantwoordelijkheden waarbinnen de rector fungeert zijn helder vastgelegd in een managementstatuut. De rector heeft een bepaalde mate van vrijheid om middelen binnen het mandaat in te zetten. Buiten het mandaat is toestemming nodig van het bestuur. In het verslagjaar is er geen twijfel geweest over de doelmatige inzet van de middelen. Er is frequent overleg met individuele bestuursleden en de rector over specifieke portefeuilles, zoals human resources, juridische zaken, ICT e.d.

Jaarlijks worden de (meerjaren)begroting, de realisatie, het jaarverslag, en de door de accountant opgestelde interim - en accountantsverslag in het bestuur besproken. Daarnaast beschikt het bestuur over een jaarplanning met een overzicht van onderwerpen die het bestuur conform de Wet op het Voortgezet Onderwijs jaarlijks of periodiek bespreekt. Het bestuur agendeert regelmatig beleidsonderwerpen die door de rector worden voorbereid. De belangrijkste beleidszaken waarover het bestuur in het verslagjaar de dialoog met de rector heeft gevoerd en waarover het bestuur besluiten heeft genomen, zijn in onderstaand verslag per onderwerp verwerkt. Daarnaast zijn de prestaties van de school in financieel en kwalitatief opzicht in orde. De besluiten die het bestuur heeft genomen in het verslagjaar worden na elke vergadering op de website van de school gepubliceerd en zijn daarmee openbaar.

Het bestuur heeft Flynth Audit B.V. aangewezen als accountant conform artikel 393, eerste lid, van boek 2 van het BW om jaarlijks verslag uit te brengen aan het bestuur - toezichthoudend orgaan. Naast de bekostigings- en de interimcontrole betreft het de jaarrekeningcontrole.

1.8 Organisatiestructuur

De uitvoerende taken worden per mandaat door de rector en de schoolleiding vervuld. De taken en bevoegdheden van de schoolleiding en, in het bijzonder, de rector zijn nader geregeld in het managementstatuut. De schoolleiding volgt de door het bestuur vastgestelde hoofdlijnen van het (meerjaren)beleid. Aangevuld met een sterk middenkader beschikt de school over een managementstructuur die efficiënt en adequaat leidinggeeft aan de primaire onderwijsprocessen. De functie - en taakscheiding die wordt voorgeschreven door de Wet Goed Onderwijs, Goed Bestuur ligt vast in de statuten en reglementen en wordt in de praktijk toegepast. Op grond van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) worden de bestuurders benoemd door de gemeenteraad van de Gemeente Hilversum op basis van een vooraf opgestelde profielschets. De gemeenteraad ziet toe op de algemene toegankelijkheid en het openbaar karakter van het openbaar onderwijs.

1.9 Financiële administratie

De Stichting heeft de salarisadministratie ondergebracht bij Dyade, vestiging Utrecht. De administratie van de materiële exploitatie werd ook dit kalenderjaar door de school zelf in samenwerking met een externe controller gevoerd. In die samenstelling is ook het financiële verslag, de jaarrekening van dit verslagjaar, tot stand gekomen. Per het nieuwe kalenderjaar zal met een interne controller gewerkt worden.

1.10 Beloning van bestuurders

De bestuurders van de Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum voeren hun functie onbezoldigd uit. De beloning van de schoolleiding, docenten en het onderwijsondersteunend personeel is conform de CAO-VO en blijven onder de WNT-grens.

1.11 Verlenen van decharge

Volgens de statuten wordt de jaarrekening van de Stichting goedgekeurd door de Raad van de Gemeente Hilversum, welke goedkeuring strekt tot decharge van het Bestuur van de Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum. In het verslagjaar is de jaarrekening van 2020 goedgekeurd en de begroting 2022 ingediend. Die laatste is in verband met prioritering van de agenda door de gemeenteraad niet in het verslagjaar goedgekeurd, maar in het huidige kalenderjaar.

Aftredende bestuursleden kregen decharge en de benoeming van aantredende bestuursleden is vastgesteld door de gemeenteraad.

1.12 Regionale samenwerking

In 2010 heeft de school voor de eerste keer een Regionaal Plan Onderwijsvoorziening (RPO) afgesloten met de zes andere VO-besturen in de regio Gooi - en Vechtstreek (Stichting CVO, SIVOG, Gooise Scholenfederatie, Stichting Wellant, het Erfgooiers College en de Stichting Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm). In het kader daarvan wordt jaarlijks het bestaande onderwijsaanbod bekeken in het licht van de leerlingenprognoses en het meerjaren huisvestingsprogramma van de gemeenten in de regio. In het verslagjaar is een nieuw RPO voor de periode 2021 – 2036 opgesteld. Dit integraal huisvestingsplan Hilversum (IHP) is in september van dit verslagjaar vastgesteld. Inhoud van het IHP betreft verdeling van middelen voor het onderhoud van onderwijshuisvesting. De school is niet opgenomen in het IHP. Dit betekent dat de school de komende vijftien jaar geen middelen ter beschikking krijgt vanuit de gemeente voor onderhoud aan de gebouwen. In de tweede helft van dit verslagjaar is een start gemaakt met het onderzoeken van de mogelijkheden van financiering voor verduurzaming van het gebouw, waarbij de focus ligt op het voldoen aan de norm van Frisse Scholen B. Door de coronapandemie is duidelijk geworden dat de ventilatie op school niet voldoet. Beslissingen over investering en mogelijkheden van subsidie of andere manieren van financieren volgen in het nieuwe kalenderjaar. De school is hierover onder andere in overleg met de gemeente.

1.13 Europese aanbesteding

Als school kwalificeert het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum zich als een (decentrale) aanbestedende dienst in de zin van de Aanbestedingswet 2012. De drempelwaarden voor een Europese aanbesteding in 2021 bedragen € 5.350.000 voor een werk en €214.000 voor een levering of dienst. In het verslagjaar is er geen sprake geweest van Europese aanbesteding of een meervoudige onderhandse aanbesteding.

2. Onderwijs

De school heeft van oudsher een sterk regionale functie: leerlingen van 95 basisscholen vanuit een 13- tal gemeenten rondom Hilversum volgen onderwijs op het gymnasium. De school onderhoudt gedurende het jaar op verschillende manieren intensieve contacten met basisscholen, biedt onderwijs op hoog niveau en heeft de ambitie de kwaliteit duurzaam te borgen. De school is toegankelijk voor alle leerlingen met een flinke dosis nieuwsgierigheid en een vwo-advies of met een HV-advies met plaatsingsadvies VWO. De school stelt zich tot taak om kwalitatief goed gymnasiaal onderwijs aan leerlingen in de regio aan te bieden. De leerlingen krijgen modern en mondiaal gericht onderwijs aangeboden vanuit een brede klassieke basis. Dit leidt al jaren op rij tot goede onderwijsprestaties, waarbij de school bovengemiddeld presteert. De onderwijsprestatie en kwaliteit van het onderwijs van de school zijn in dit verslagjaar bevestigd door de toekenning van de waardering *Goed* door de Inspectie van het Onderwijs tijdens het reguliere vierjaarlijkse kwaliteitsonderzoek. In 2018 ontving de school het predicaat Excellente School van de Inspectie van het Onderwijs. In dit verslagjaar bezocht de jury onze school opnieuw, wat resulteerde in een prolongatie van het predicaat excellent, toegekend in januari van 2022. Deze erkenning markeert het behalen van onze ambities en eerder gestelde doelen en geeft tegelijk een voortdurende impuls aan de verdere ontwikkeling van het onderwijs op onze school.

De school verzorgt passend onderwijs voor alle leerlingen. Als de school, qua expertise of capaciteit, niet kan voldoen, zijn via het regionale samenwerkingsverband Qinas onderlinge afspraken gemaakt welke school de betreffende leerling het beste onderwijs kan geven.

2.1 Kwaliteit en opbrengsten van het onderwijs

De afgelopen jaren heeft de school beleid ontwikkeld om de onderwijsprestaties te meten, in een historisch perspectief te plaatsen en af te zetten tegen andere VWO- scholen. De nadruk ligt op indicatoren die door de Inspectie van het Onderwijs op de kwaliteitskaart zijn opgenomen, zoals opbrengstgegevens, ziekteverzuim, examenresultaten, onderwijstijd, tevredenheid en financiële kengetallen. In het verslagjaar is ook de mogelijkheid de onderwijsresultaten op leerlingenniveau gedurende het schooljaar beter te monitoren en te vergelijken opgenomen. Door een goede analyse van deze gegevens en een persoonlijke terugkoppeling door docenten en mentoren naar de leerlingen en ouders, verwachten we dat het onderwijs en de resultaten nog beter aansluiten bij de inzet en de prestaties van de leerlingen. We hebben gemerkt dat deze persoonlijke terugkoppeling bijzonder gewaardeerd wordt. Indien de resultaten aanleiding geven, worden maatregelen genomen om het ingezette beleid bij te stellen. In aanvulling hierop geeft 'Scholen op de Kaart' cijfermatige informatie over de kwaliteit van de school afgezet tegen ander VO-scholen. De school legt op deze wijze verantwoording af over het eigen handelen met als doel het verwerven en behouden van draagvlak over de werkwijze en de resultaten

Met ingang van dit verslagjaar is het nieuwe toezichtkader van de onderwijsinspectie ingegaan. Het kwaliteitsbeleid van de school is afgestemd op het nieuwe toezichtkader 2021. Met dit instrument volgt de school jaarlijks de kwaliteit en doet op hoofdlijnen van de bevindingen verslag in de jaarrekening.

De belangrijkste onderwijsprestaties van dit verslagjaar staan hieronder kort samengevat.

2.2 Doorstroom en eindexamenresultaten

Het behoud en de verdere uitbouw van de onderwijskundige kwaliteit, alsmede de borging daarvan in de organisatie hebben voor het bestuur de hoogste prioriteit. Daarbij ligt de lat hoog. De eindexamenresultaten behoren al een aantal jaren tot de beste in de Gooi- en Vechtstreek en Nederland. Veel leerlingen doen in meer vakken examen dan de wet voorschrijft. Ook in vergelijking met de andere zelfstandige gymnasia is het niveau bovengemiddeld, afgaande op de jaarlijks gepubliceerde diverse kwaliteitskaarten en de diverse enquêtes. In het cursusjaar 2020 - 2021 is 97 procent van de eindexamenleerlingen geslaagd, waarbij de zogenaamde 'duimregeling' gold; een cijfer, niet voor een van de drie kernvakken, kon daarmee als het ware onder een duim verdwijnen en telde op die manier niet mee voor het eindresultaat. Daarnaast vond een derde tijdvak plaats. Eén leerling heeft via deze weg alsnog haar/zijn diploma behaald.

Het gemiddelde percentage voor doorstroom op onze school lag in de periode voor 2012 meestal rond de 93 procent. De afgelopen negen jaar is dat gemiddelde gestegen naar 96 procent en hoger. In het verslagjaar bedroeg de doorstroom gemiddeld over alle leerjaren 92 procent. In het jaar voorafgaand aan het verslagjaar is vanwege de coronacrisis nagenoeg iedereen overgegaan maar het bijspijkeren bleek voor een enkeling te veel. Daarom zijn er afgelopen jaar iets meer leerlingen gedoubleerd dan anders. De uitstroom is beperkt gebleven tot 2,8 procent, dat is vrijwel constant gebleven. Het percentage voortijdige schoolverlaters (VST) is al jaren op rij laag: 3 procent. De school streeft ernaar de doorstroom uit de pre -coronatijd vast te houden en de komende jaren te verhogen met behoud van de resultaten. Het gemiddelde cijfer voor alle vakken tezamen was een 6,8. Daarin is een lichte daling te zien de afgelopen jaren. Door de versoepelingen van de zak-slaagregeling vanuit de overheid zijn er evenveel leerlingen als in voorgaande jaren geslaagd, maar kon dat met minder goede resultaten. Op de kwaliteitskaart van de Inspectie van het Onderwijs presteren we op hetzelfde hoge niveau als in de voorafgaande jaren.

2.3 Onderwijskundige ontwikkelingen

De school heeft een samenhangend onderwijskundig beleid ontwikkeld, passend bij haar uitgangspunten. Dit houdt in dat de leerlingen modern en mondiaal gericht onderwijs krijgen aangeboden vanuit een brede klassieke basis. Leerlingen zijn zich bewust van de gevolgen die de voortschrijdende globalisering heeft op hun leven. Hierdoor raken mensen en bedrijven in toenemende mate met elkaar verbonden op mondiale schaal. Leerlingen weten dat ze meer concurrentie in het academische veld zullen ontmoeten, dat er in bedrijven en op universiteiten andere eisen aan hen gesteld worden dan aan voorgaande generaties, dat ze beter toegerust zullen moeten zijn voor een veelkleuriger en pluriformer cultuur. De onderwijskundige aandachtspunten zijn in de afgelopen jaren op deze eisen afgestemd: het vormgeven van een ambitieuze leeromgeving, starten met digitale leerpaden, docenten ontwerpen eigen lesmateriaal, differentiëren in de les is de norm, secties ontwerpen samen doorlopende leerlijnen en bespreken vormen van activerende didactiek, een uitgebreid systeem van leerlingenbegeleiding met aandacht voor persoonlijke begeleiding op maat, meer aandacht voor experimenteel onderzoek binnen de bètavakken, een uniek vakkenpakket (Wiskunde D, Natuur Leven & Techniek e.a.), een doorlopende leerlijn grammatica, versteviging van het alfa-coördinaat, Chinees als eindexamenvak, de continuering van het Cambridge-traject voor het vak Engels en vergelijkbare trajecten voor Frans en Duits, de versteviging van de relatie tussen school en de professionele wereld buiten school en het leiderschapstraject waarin de persoonlijke ontwikkeling centraal staat.

De doorlopende ontwikkeling van leerlingen staat ook centraal bij de leerlingenbegeleiding en het decanaat: leerlingen worden aangespoord om zelf zicht te krijgen op zijn of haar doelen in het leven. Dat helpt de leerling vervolgstappen bewust te nemen.

In het verslagjaar heeft de school op verschillende manieren explicieter aandacht besteed aan het beleid voor bovengemiddeld getalenteerde (i.e. hoogbegaafde) leerlingen. Circa 20% van de leerlingen op school is hoogbegaafd. Ze leren veelal op een andere wijze en het ingezette begeleidingssysteem biedt middels extra begeleiding vanaf het begin van hun schoolcarrière op het GGH gespecialiseerde zorg, zodat zij minder snel zorgleerlingen worden, minder snel uitvallen en minder doubleren. Gerichte scholing voor pluscoaches die de hoogbegaafde leerlingen begeleiden en teambrede scholing, is essentieel om begeleiding passend bij de hoogbegaafde leerlingpopulatie verder te borgen. De school streeft er daarnaast naar voor deze leerlingen meer mogelijkheden te creëren, het curriculum versneld te doorlopen of vakken eerder af te sluiten. Dit beleid past bij talentvolle leerlingen. In het verlengde hiervan is er meer differentiatie in de klas mogelijk en gewenst. In de onderwijsontwikkeling komt steeds meer aandacht voor doorlopende leerlijnen. Samen met toenemende digitalisering- naast het gebruik van een elektronische leeromgeving met verrijkingsmateriaal en diagnostische toetsen hebben leerlingen vanaf leerjaar 1 in 2020 de beschikking over laptops (naast boeken) - vragen deze ontwikkelingen ook iets van het pedagogische klimaat in de klas de komende jaren. Hiervoor zal uitgebreid aandacht komen in het nieuw vorm te geven schoolplan, waarvan de start in de tweede helft van dit verslagjaar is gemaakt.

Specifieke aandacht gaat uit naar een groeiende groep leerlingen die vervolgonderwijs in het buitenland wil volgen. Het decanaat organiseert hiervoor de module English for academic purposes (EAP). Het EAP programma komt ook tegemoet aan de ontwikkelingen van versterkt Engels op diverse PO scholen en het Engels als voertaal in het WO. In dezelfde ontwikkeling voorziet ook de module Politics, Philosophy & Economics (PPE) die aan bovenbouwleerlingen wordt aangeboden. Door deze doorgaande leerlijn (EAP, Cambridge Certificates en PPE) hebben leerlingen meer kansen om zich te kwalificeren voor een Engelstalige universiteit. In het verslagjaar heeft de school opnieuw een (online) module EAP verzorgd. Ook vond de module PPE opnieuw plaats. Het decanaat volgt jaarlijks de schoolverlaters. De bevindingen worden geëvalueerd en omgezet in verbeteringen van de vakken, het aanbod of de voorlichting.

Voor de school zijn de resultaten ook een kwaliteitsinstrument om te kijken of en welk percentage van de leerlingen in het tweede of derde jaar nog succesvol de studie van hun keuze volgt. Het Nationale cohortenonderzoek – onderwijs levert sinds 2017 jaarlijks op landelijk niveau ook deze cijfers. Beide instrumenten geven de school de mogelijkheid het onderwijs nog beter aan te laten sluiten bij de eisen van de moderne maatschappij. In dit verslagjaar is het schoolverlatersonderzoek in maart uitgevoerd door DUO. De resultaten zijn met de schoolleiding, de MR en het bestuur besproken.

Voorlopig zijn er uit dit onderzoek nog geen conclusies voor onze huidige schoolpraktijk getrokken.

Het huidige schoolplan loopt af in 2022. De school heeft dit verslagjaar een start gemaakt met het ontwerpen van een breed gedragen schoolplan, waarbij het docententeam het voortouw neemt en leerlingen en ouders nauw betrokken zullen zijn. In het najaar van 2021 is begonnen met vrijblijvende schoolbrede verkennende gesprekken over het strategisch en onderwijskundig beleid voor de komende jaren. Op basis hiervan konden speerpunten geconstateerd worden, die het uitgangspunt vormen voor het nieuw te schrijven schoolplan, waar de werkgroep schoolplan in 2022 mee aan de slag gaat.

Het activiteitenaanbod is in het zogenaamde Aristoteles Programma ondergebracht. In dit overkoepelend programma is het extra - curriculaire aanbod dat de school aanbiedt helder per leerjaar ondergebracht. In de bovenbouw is het bestaande aanbod aan studiereizen uitgebreid met de bestemmingen Ameland, Ypres en Schoorl. Met als doel een kwalitatief en kwantitatief (nog) betere balans in de studiereizen, zal het aanbod de komende jaren wellicht nog worden verruimd.

Bij het bèta - onderwijs zijn er uitgebreide contacten met externe partijen in het WO: masterclasses en begeleiding van leerlingen bij profielwerkstukken zijn een integraal onderdeel van het programma. In het verslagjaar is het aanbod uitgebreid door een aangaan van een samenwerking met de Universiteit Utrecht via U-talent. Vanuit de Snelliusklas (plusgroep bèta) loopt inmiddels al een aantal jaar in samenwerking met ander VO- scholen in de regio de zogenaamde College Tour, onder de vlag van Bètapartners. Doel van deze opzet is de bèta-leerlingen in aanraking te brengen met het bedrijfsleven. Bij diverse olympiades behoren de leerlingen van onze school tot Europees genomineerde kandidaten en prijswinnaars.

In het curriculum is de keuze voor de kunstvakken en filosofie in de bovenbouw verruimd. Dit is bewust gedaan om naast de focus op bèta-onderwijs ook specifiek aandacht te hebben voor de positionering van de cultuurvakken. Deze positionering komt de balans in het curriculum ten goede en verruimt de keuzevrijheid voor de leerlingen die meer kunst en cultuur willen volgen. Deze ontwikkelingen en activiteiten zijn een verdere verrijking van het onderwijsaanbod voor alle leerlingen.

2.4 Opbrengstgericht onderwijs

Het beleid van de school is erop gericht om opbrengstgericht te werken. De school beschikt over een aantal instrumenten om de voortgang, de opbrengst en de toegevoegde waarde van het onderwijs en de toetsing binnen de eigen school te monitoren. Elke periode worden de bevindingen door de conrector onderwijs besproken met de secties en coördinatoren. In korte tijd is op die manier in samenspraak met alle docenten dit verslagjaar een scan van het onderwijs gemaakt, die de basis vormde voor de inzet van de NPO-middelen (Nationaal Programma Onderwijs), die vereist was door OCW. Het volledige traject is voor de zomer goedgekeurd door de MR. Elk half jaar staat een evaluatie geagendeerd, waarbij op basis van dezelfde gesprekkencyclus bekeken wordt of bijstelling nodig is.

Het traject voorziet in ruimte voor verdere onderwijsontwikkeling en een verdere waarborging van de onderwijskwaliteit in de secties, het opstellen van een vaksectieplan vanuit een gemeenschappelijk perspectief, het opstellen van een systeem van toetsing dat de voortgang en de ontwikkeling van de leerling in beeld brengt en het analyseren van toetsresultaten is in ontwikkeling en door de coronaperiode is het wat langzamer gegaan dan gehoopt. Toch kijkt de school terug op een positieve ontwikkeling die zich zal doorzetten de komende jaren.

2.5 Toetsing en examinering

In 2019 heeft de school het reglement toetsing en examinering opnieuw tegen het licht gehouden. De kwaliteitsborging van de toetsing en examineringen was al op orde in een goed functionerende examenorganisatie. Het reglement en Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is opnieuw op basis van een checklist van de VO-Raad bekeken en juridisch gecontroleerd. In de onderbouw is in het verslagjaar naar analogie van de bovenbouw een (tussen)toetsrooster ingevoerd. Naast praktische redenen bevordert deze ontwikkeling het programma van toetsing in de onderbouw en daarmee ook schoolbreed de kwaliteit van het onderwijs. Het examensecretariaat bestaat uit verschillende functionarissen met adequate expertise en ruime ervaring. Het reglement wordt in het besluitvormingsproces van de medezeggenschapsraad en het bestuur jaarlijks vastgesteld en bij aanvang van het schooljaar aan alle bovenbouwleerlingen uitgedeeld en gepubliceerd op de website van de school. Met ingang van 1 augustus 2021 is elk schoolbestuur verplicht een

examencommissie te installeren die toezicht houdt op het functioneren van het eindexamensecretariaat. De school heeft een dergelijke commissie geïnstalleerd en voldoet hiermee aan de wettelijke norm.

2.6 Leerlingbegeleiding

In 2019 heeft de school de leerlingbegeleiding en de zorgstructuur op het GGH bekeken en opnieuw in kaart gebracht. Naast een beschrijving van het systeem geeft het rapport ook inzicht in de kwaliteit en de beeldvorming onder de leerlingen en ouders van het begeleidingssysteem. In het verlengde hiervan is ook de informatievoorziening van het systeem geactualiseerd. Uit het rapport van het onderzoeksbureau B&T blijkt dat ouders en leerlingen over het algemeen tevreden zijn over de mentor en over de hulp wanneer er een zorgvraag is. Het systeem van begeleiding op school is integraal en compleet. In het verslagjaar heeft de school de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen een bredere invulling gegeven en ingezet op professionele expertise door middel van het aannemen van een orthopedagoog als zorgcoördinator. Ook hebben meerdere scholingsactiviteiten op het gebied van zorg plaatsgevonden.

Door het stimuleren van onderling leren van bestaande initiatieven en experimenten, vooral op het gebied van maatwerk zowel aan de onderkant als aan de bovenkant, komt er steeds eenduidigheid, kennis en daarmee eigenaarschap in de leerlingenbegeleiding. Op deze wijze verwacht de school de begeleiding de komende jaren te innoveren.

2.7 Overgang PO – VO

In het verslagjaar heeft de school de samenwerking met de basisscholen in de regio voortgezet door bovenbouwleerlingen te laten samenwerken met getalenteerde leerlingen van hun oude basisschool. Door de Covid –19 situatie en gedwongen schoolsluitingen, is het programma in het najaar helaas stopgezet. In het nieuwe kalenderjaar zal een hertstart plaatsvinden. De school voorziet met het PO – VO-project in een talentprogramma voor nieuwsgierige basisschoolleerlingen en beoogt daarbij met dit project de onderwijskundige aansluiting van het PO en het gymnasium te verbeteren. De projecten voor getalenteerde (basisschool)leerlingen hebben ook een positief effect op de voorlichting. Tijdens diverse edities van een zogenaamd Open Huis, dat door de Covid –19 situatie anders van opzet was, konden ouders en leerlingen van dezelfde doelgroep de school in bedrijf zien. Gecombineerd met de lesmiddagen is er op deze wijze een doorlopende (voorlichtings)lijn in de samenwerking met de basisscholen.

De school blijft zich samen met de basisscholen inspannen om meer leerlingen naar het VWO te laten doorstromen, met name de leerlingen die vanuit hun sociale achtergrond minder snel kiezen voor dergelijk onderwijs, ondanks hun capaciteiten.

2.8 Informatie- en communicatietechnologie (ICT) in het onderwijs

In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in digitale leermiddelen. Deze ontwikkeling zal zich de komende jaren voortzetten. De transitie naar Microsoft 365 leidt tot een effectievere inzet van de beschikbare huisvestingsmiddelen en infrastructuur. De combinatie van laptops naast de reguliere lesmethoden op papier in de les en de elektronische leeromgeving zorgt ervoor dat school de beperkte financiële middelen efficiënt en effectief aanwendt voor het onderwijs. De school heeft door de impuls van Covid –19 de infrastructuur en de digitalisering in één keer schoolbreed doorgevoerd. In 2022 zullen de roosterapplicaties worden herzien, zodat gewerkt wordt met een integrale en eenduidige communicatie voor docenten en leerlingen. De vernieuwde website en het intensievere gebruik van de sociale media zijn meer dan ooit het communicatiemiddel geworden voor (potentiële) leerlingen/ouders en ander stakeholders. Privacy, beveiliging van persoonlijke gegevens en goede back-upsystemen hebben een centrale plaats in het ICT-beleid. Een geformaliseerd informatiebeveiligingsbeleid dat voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), heeft in 2018 zijn definitieve beslag gekregen. In 2022 zal

ruimte gemaakt worden om teambreed meer aandacht te bieden aan het eigen maken van de rechten en plichten rondom het informatiebeveiligingsbeleid. Ook zal een jaarlijkse audit ingesteld worden.

3. Nationaal Programma Onderwijs

Schoolprogramma Gemeentelijk Gymnasium Hilversum deel I (2021-2022)

3.1 Proces

In het voorjaar van het kalenderjaar is een schoolscan gemaakt op basis waarvan het schoolprogramma is vormgegeven, waarmee het toegekende budget kon worden ingezet. De keuzes zijn besproken met het team en voorgelegd ter instemming aan de MR. Verslagen van de MR-vergaderingen zijn openbaar en worden op de website gepubliceerd. In het najaar vond een evaluatie plaats, waarbij is vastgesteld dat de keuzes bijgesteld moesten worden. De focus in het programma is nu nog meer verschoven naar zorg en het mogelijk maken van meer passende zorg. In het voorjaar van 2022 zal het tweede deel van het schoolprogramma, namelijk voor 2022-2023, gemaakt worden.

De leerlingen van de klankbordgroep, twee van elk leerjaar, hebben mee kunnen denken over het NPO-schoolprogramma. De LMR heeft een formele rol gehad en de school heeft achterstanden in cognitieve zin van elke leerlingen kunnen inzien via magister. Daarop is het NPO-schoolprogramma gebaseerd. Aan de start van het schooljaar zijn LOS (leerling-ouder-school) gesprekken met elke leerling en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) gevoerd, zodat een goede keuze gemaakt kon worden in het aanbod. De school heeft steeds bij elke steunles/training etc de keuze gelaten aan de leerlingen zelf of zij mee wilden doen. Het aanbod was gericht, dus niet iedereen krijgt hetzelfde aangeboden.

Er zijn o.a. extra lessen ingeroosterd, kleinere klassen gevormd, bijspijkerbootcamp en – lessen en individuele bijlessen gegeven, coaching verzorgd, studiereizen geweest, tutors ingezet, een medewerkersweekend leadership georganiseerd, een licentie voor leerlingbespreking aangeschaft en LOS (leerling – ouder- school) gesprekken gevoerd.

3.2 Budget

Het NPO, gelanceerd op 17 februari 2021, is bedoeld voor het inhalen van vertragingen en het ondersteunen van leerlingen die het moeilijk hebben als gevolg van schoolsluitingen door corona. De komende jaren investeert het kabinet ruim 8,5 miljard euro in het programma, dat samen met scholen en gemeenten wordt uitgevoerd. De brief van minister Slob geeft op hoofdlijnen de omvang van het beschikbare budget aan, maar de precieze verdeling is nog onduidelijk. Voor het schooljaar 2021-2022 kregen scholen naar schatting circa 700 euro per leerling. Voor het GGH ging het dit schooljaar om circa €630.000. Aan personeel niet in loondienst is ca. 8.2% uitgegeven. Het exacte budget voor 2022-2023 is nog niet bekend.

3.3 Menukaart

Op 10 mei 2021 publiceerde het ministerie van OCW de menukaart met interventies waaruit gekozen kon worden in het schoolprogramma. Deze interventies zijn ingedeeld in 6 doelgebieden A t/m F: meer onderwijs, effectievere inzet van onderwijs, sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling, executieve functies, inzet van personeel en faciliteiten/randvoorwaarden. Bij elke interventie zijn verschillende opties genoemd en per interventie wordt aangegeven welke leerwinst te verwachten is vanuit wetenschappelijk onderzoek en wat de investeringskosten zijn.

De keuzes die gemaakt zijn in het schoolprogramma van het GGH zijn gerangschikt naar aanleiding van de gebieden vanuit de schoolscan:

- cognitieve ontwikkeling
- sociaal-emotionele ontwikkeling
- executieve functies

Van daaruit zijn de keuzes in de menukaart beargumenteerd en toegelicht. Er is apart een begroting gemaakt met de kosten per schooljaar gekoppeld aan de interventies. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen kosten die ten laste komen van de formatie, inhuur derden en materiële lasten. In het tweede deel van het verslagjaar is gestart met het schoolprogramma en heeft in november en december een ronde langs de vaksecties opgeleverd dat de beoogde doelen van het schoolprogramma binnen bereik liggen en dat in 2022 de focus

meer zal verschuiven naar zorg in de breedste zin van het woord. Halfjaarlijks wordt met het team en de medezeggenschapsraad geëvalueerd en eventueel bijgesteld, zo lang als de NPO-middelen beschikbaar zijn.

3.4 Keuzes schoolprogramma 2021-2022

Cognitieve ontwikkeling

Vanuit de schoolscan bleek dat in de meeste jaarlagen door de secties was gesneden in het curriculum. Met de gemaakte keuzes is het behandelen van het geplande curriculum bij verreweg de meeste vakken gelukt. De school heeft gekozen voor een mix van maatregelen waarbij de wensen van de secties en de mentorenteams zoveel mogelijk gehonoreerd worden en de haalbaarheid tegelijk in het oog gehouden werd voor zowel de organisatie als de leerlingen. Er zijn behalve voor scheikunde geen extra lessen ingeroosterd.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Meer leerlingen dan anders kampen met motivatieproblemen, daarom zijn dit verslagjaar al vroeg motivatiecoaches via Psychologie in het Onderwijs ingeschakeld die online via Teams persoonlijke gesprekken met leerlingen voerden. Deze manier van coaching blijft de school aanbieden. Leerlingen zijn vrij om hierop in te tekenen. Verder zal positieve psychologie aandacht krijgen en zal een extra module sociale psychologie worden aangeboden aan leerlingen. Voor docenten is eind september een leadershipsweekend georganiseerd met een speciaal post-coronaprogramma met als doel verbondenheid, vertrouwen en ontspanning. Om het welbevinden en de motivatie van leerlingen individueel te onderzoeken is aan de start van dit schooljaar dit per leerling onderzocht door een bureau gespecialiseerd in het screenen van groepen leerlingen om de intellectuele capaciteiten van leerlingen in kaart te brengen, om vast te stellen of er sprake is van onderpresteren en/of zicht te krijgen op de creativiteit, motivatie en het zelfbeeld van leerlingen. Het doel is meer te kunnen aansluiten bij de behoeftes van leerlingen en meer op maat maken van de begeleiding die een leerling nodig heeft zoals een verbredingstraject, een faalangstreductietraining of andere extra begeleiding. Culturele activiteiten hebben de afgelopen periode mondjesmaat plaats kunnen vinden. Waar mogelijk is het activiteitenaanbod uitgebreid.

Executieve vaardigheden

De executieve functies van leerlingen zijn verschillend ontwikkeld tijdens het onderwijs in de lockdowns. Sommige leerlingen zijn veel zelfstandiger geworden en kunnen prima overweg met meer individueel hun schoolwerk maken, maar voor de grotere groep leerlingen geldt dat het lastiger was om huiswerk te maken, de concentratie vast te houden en hun schoolwerk goed te organiseren. Dit speelt voor vrijwel elk schoolvak en vraagt ieders aandacht. Aan de start van het schooljaar zijn de executieve functies weer getraind. Dit vraagt extra inspanningen van docenten en mentoren, ook in hogere leerjaren.

4. Personeel

4.1 Ontwikkeling(en) in het verslagjaar

De ontwikkelingen in 2021 waren door de Covid –19 situatie opnieuw anders dan voorafgaande jaren. In de reguliere wisseling naar het nieuwe schooljaar was er een grote instroom van nieuwe docenten en verlieten relatief veel ervaren docenten de school. Er waren door omstandigheden vaker onvervulde vacatures voor tekortvakken. Dit is opgelost, zodat het onderwijsproces doorgang kon vinden. Toch moet gezegd worden dat het landelijke lerarentekort, vooral in tekortvakken, ook bij ons op school gevoeld wordt.

Door de tijdelijk gewijzigde situatie door corona, zijn er in het voorjaar van 2021 geen ontwikkelgesprekken gevoerd met het OP, wel met het OOP. Evenmin is een docentscan afgenomen. De ontwikkelgesprekken worden weer opgepakt in het vroege voorjaar van 2022. Het ontwikkelgesprek focust met name op de pedagogisch-didactische ontwikkeling van de docent en gaat uit van door de docent zelf gestelde doelen. De verwachting is dat dit personeelsinstrument de komende jaren de school steeds meer inzicht en mogelijkheden tot een verdere ontwikkeling van de vaardigheden geeft. Het lukt de school steeds beter de aansluiting te maken met de ontwikkelingsbehoefte van zowel talentvolle leerlingen als leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De NPO-middelen hebben hier een substantiële bijdrage aan geleverd. Als onderdeel van het personeelsbeleid gerelateerd aan de Algemene Verordening Gegevensverwerking, heeft de school in 2018 een informatiebeveiligingsbeleid geïmplementeerd met daarin bijzondere aandacht voor het privacyreglement, de bewaartermijnen van documenten van medewerkers en leerlingen en een protocol melding datalekken. In het verslagjaar waren er geen bijzonderheden of meldingen. De betere afstemming van de activiteiten in een projectweek en van het aantal activiteiten gedurende het jaar in combinatie met een beter afgestemd toets- en inhaalbeleid hebben inmiddels een positief effect op de verlaging van de werkdruk. Wel is het ziekteverzuim in het verslagjaar hoger dan gemiddeld. Dit heeft te maken met coronagerelateerd ziekteverzuim. Het verzuimprotocol, de aangescherpte signalering en geïntensiveerde begeleiding leiden in het jaar voorafgaand aan dit verslagjaar nog tot een lage meldingsfrequentie en een laag ziekteverzuimpercentage. Het percentage in dit verslagjaar ligt beduidend hoger. Dit komt door het hoge aantal coronabesmettingen in juni en november gecombineerd met een griepgolf in het najaar. Het meldingspercentage ligt daarmee met 1,05% 0,23% hoger dan vorig verslagjaar. Het percentage ziekteverzuim ligt ook hoger dan vorig verslagjaar en met 6,64% dit verslagjaar ook hoger dan het landelijk gemiddelde van 5,0%. De verwachting is dat het ziekteverzuim en de meldingsfrequentie ook in de het komend kalenderjaar hoog blijft. De Covid –19 situatie, waarbij er gedurende een groot deel van het verslagjaar weinig tot geen fysieke bijeenkomsten met personeel mogelijk waren, heeft merkbare invloed gehad op het gevoel van verbondenheid onder medewerkers. Ook de weerslag die deze situatie heeft op leerlingen en hun manifestatie op school, blijft veel vragen van medewerkers en verhoogt de ervaren werkdruk. In combinatie met de tijdelijke ingeperkte autonomie op onderwijskundig gebied, blijft daarmee het welbevinden van de medewerkers een punt van aandacht. De inloopmiddagen, geïnitieerd door de nieuwe rector, hebben geresulteerd in een voorzichtig nieuw elan: er kan weer over onderwijs en de leerling gesproken worden in plaats van over coronamaatregelen. Ook zijn er weer incidenteel gezamenlijke activiteiten, zoals het afscheid van collega's aan het einde van het schooljaar en een studiedag aan het begin van het schooljaar.

De school heeft zich ingespannen om bij vervanging van docenten de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs te borgen. Deze extra inspanning heeft in het verslagjaar tot meerkosten in de overige personeelslasten geleid.

In het verslagjaar heeft de school met de zes andere VO - besturen in de regio Gooi en Vechtstreek, het MBO en de Hogeschool Utrecht subsidie ontvangen voor de Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP/RAL). De besturen trekken gezamenlijk op in de bestrijding van het personeelstekort. Het is de intentie in een samenwerkingsverband beter en eenvoudiger potentiële docenten, zij-instromers en stagiaires in te laten instromen in het onderwijs in de regio. Op deze wijze verwachten de besturen dat de onderwijs-arbeidsmarkt in de regio de komende jaren aantrekkelijk blijft.

4.2 Strategisch personeelsbeleid (HRM)

De school streeft ernaar het onderwijskundige curriculum dat de leerlingen doorlopen te verbinden met de professionele ontwikkeling van de docenten. Kwalitatief hoogopgeleide en ervaren medewerkers geven les aan leerlingen die meer kunnen en willen. Het aanbieden van kennis op hoog niveau gaat hand in hand met het hoge opleidingsniveau van het docentencorps, veelal eerstegraads docenten, van wie een deel gepromoveerd. Scholing, begeleiding en gemeenschappelijk werken aan didactiek en pedagogiek maakt het voor personeelsleden mogelijk de primaire (les) taak goed te kunnen uitvoeren in lijn met de onderwijskundige visie van de school. Het lukt de school steeds beter om de ontwikkelingen van deze twee groepen op elkaar af te stemmen.

4.3 Externe ontwikkelingen, Covid –19 en de effecten op het onderwijs en het financiële resultaat

Ook in het verslagjaar werd het Nederlandse onderwijs opnieuw gedwongen zich aan te passen aan elkaar snel opvolgende nieuwe omstandigheden gerelateerd aan coronamaatregelen. Vlak voor de kerstvakantie werd er een lockdown aangekondigd en kregen veel leerlingen online les via Teams. Alleen de examenkandidaten mochten naar school. Schoolexamens mochten ook voor andere leerjaren wel op school worden afgenomen. Na de voorjaarsvakantie mochten leerlingen in cohorten naar school waarbij we de klassen in halve groepen om de dag naar school lieten komen. Er waren hybride lessen waarbij de docenten zowel de groep in de klas lesgeven als de groep leerlingen thuis. Pas laat in het schooljaar mochten de leerlingen weer in hele groepen naar school. Dit heeft een grote impact gehad op leerlingen en docenten. Met name het sociaal-emotionele aspect en groepsvorming hebben te lijden gehad onder de coronaregels, maar ook bij executieve functies is dit door docenten gemerkt. De vaksecties hebben het curriculum aangepast aan wat mogelijk was. Daarmee zijn de cognitieve achterstanden te overzien en kunnen die grotendeels worden ingehaald in de twee schooljaren na het verslagjaar. Wel is voor een enkeling de periode van online les te veel geweest, daarom zijn er iets meer leerlingen geweest die doubleerden.

Met de start van het nieuwe schooljaar heeft de school een aantal maatregelen gecontinueerd om de veiligheid en gezondheid van de medewerkers en leerlingen zoveel als mogelijk te garanderen tijdens het fysieke onderwijs. Naast het dragen van mondkapjes, is in de lokalen een toets opstelling gehanteerd en zijn in de lokalen meer te openen ramen gecreëerd om de luchtkwaliteit te verbeteren. Alle betrokkenen zijn zodra de (veranderende) situatie daarom vroeg op basis van RIVM-richtlijnen in een protocol, geïnformeerd over de dagelijkse gang van zaken bij eventuele besmettingen. Leerlingen die thuis waren in afwachting van de uitslag van een test of in quarantaine zaten, zijn door de docenten online bij de les betrokken

Het toenemende landelijke docententekort, de lichte (regionale) krimp in het leerlingenaantal, de efficiency - korting in de sector VO, de stevige concurrentie van scholen in de regio die steeds meer schooleigen profielen (talent, media, sport e.d.) aanbieden, zijn enkele van de externe factoren die invloed hebben op het HRM beleid van de school. De school is hierdoor genoodzaakt personeel efficiënt en effectief in te zetten. In samenwerking met besturen in de regio heeft de school een gezamenlijk plan opgesteld om het docententekorten in de toekomst te beperken.

4.4 Interne ontwikkelingen

De school beschikt over een team dat in het huidige onderwijssysteem goede resultaten weet te behalen met de leerlingen. Het team beschikt over voldoende potentieel en kwaliteiten om ook de toekomstige uitdagingen te beantwoorden. Het personeel is in samenstelling gelijkmatig opgebouwd; van ieder levensfase tussen de 25 en 65 jaar zijn er ongeveer 25 % met een redelijk gelijke verdeling in de man/vrouw verhouding.

	M	V	TOT
<=36	9%	10%	20%
<=46	14%	16%	30%
<=56	12%	12%	25%
<=66	10%	15%	25%
	46%	54%	100%

De inzet van docenten wordt jaarlijks in de formatie vastgelegd. Naast lessen participeert een groot deel van de docenten via niet-lesgebonden taken in de schoolorganisatie. Dit maakt de diversiteit in het takenpakket en afwisseling in de werkzaamheden voor docenten groot. Ontwikkelgesprekken en leerlingenenquêtes geven de mogelijkheid docenten bij te sturen. Voor nieuwe docenten is er een uitgebreid begeleidingssysteem met incidenteel externe coaching, indien gewenst of noodzakelijk. Voor de jaren na de beginfase beschikt de school over een peer-traject waarbij ervaren docenten een ondersteunende rol vervullen. Een deel van de docenten neemt deel aan promotietrajecten aan diverse universiteiten. Incidenteel volgt een medewerker van het middenkader een schoolleidersopleiding.

Door de participatie in andere werkzaamheden, de inzet van uren levensfase bewust personeelsbeleid en ontwikkeltijd realiseert de school duurzame inzet van de docenten afgestemd op hun levensfase en behoeften.

Het komend schooljaar zal op basis van het nieuwe schoolplan een nieuwe set speerpunten voor de school vastgesteld worden. Het doel is alle betrokkenen mede-eigenaar te laten worden van de inhoud van het schoolplan.

De dialoog over het strategisch personeelsbeleid en de gevolgen voor de onderwijskundige ontwikkeling wordt regelmatig met de (personeelsgeleding van de) medezeggenschapsraad gevoerd. Docenten in werkgroepen zijn betrokken bij de inzet van nieuw in te zetten instrumenten van het personeelsbeleid. De school zet hiermee een breed scala van instrumenten in op het gebied van de loopbaanontwikkeling voor medewerkers dat gekoppeld is aan de onderwijskundige visie van de school: mobiliteit en ontwikkeling van talent onder leerlingen en de medewerkers zijn nauw verbonden met de pijlers van de onderwijskundige visie van de school.

4.5 Werving en selectie

De werving en selectie van nieuw personeel blijft ook de komende jaren een aandachtspunt mede gezien de landelijke problematiek van het lerarentekort en vergrijzing van het docentenbestand. Een proactieve houding bij de werving zorgde er ook in het verslagjaar voor dat de continuïteit en de kwaliteit van ons onderwijs kon worden gegarandeerd. Op dit moment is er een redelijk gelijkmatige opbouw in de leeftijd in het team met een gemiddelde leeftijd van rond de 48 jaar. Dit geldt ook voor de man /vrouw –verdeling. In het verslagjaar heeft de school werving- en selectiebureau B&T ingehuurd bij de werving van een nieuwe rector. Per 31 juli is Dhr. Van den Berg uit functie en per 1 augustus is Mevr. Klink de nieuwe rector.

4.6 Begeleiding en beoordeling

In het traject van begeleiding en beoordeling van nieuwe docenten hebben de sectievoorzitters structureel een plaats: op deze wijze is de begeleiding vanuit de school en vakinhoudelijke begeleiding vanuit de sectie geborgd. Voor startende docenten krijgt het begeleidingstraject regelmatig een vervolg: ze hebben de mogelijkheid hun klassenmanagement en pedagogisch – didactische repertoire uit te breiden met behulp van een externe coach. Zittende docenten participeren in een peertraject. Op het gebied van personeelsbeleid heeft de school samenwerkingsverbanden met de lerarenopleiding in Utrecht en Leiden met als doel opleidingsschool te zijn voor stagiaires en docenten in opleiding. In aanvulling hierop participeert de school in de zogenaamde Regionale Aanpak Lerarentekort/Personeelstekort (RAL/RAP). Ook via andere initiatieven (ASK van de UvA; TeachIn in samenwerking met de HU; Statushouders voor de klas) levert school een bijdrage aan het aanpakken van het (aanstaande) personeelstekort.

4.7 Lerende gemeenschap: intervisie en didactiek

De afgelopen jaren stromen nieuwe en soms onervaren docenten de school binnen. Zij hebben nieuwe werkvormen als vanzelfsprekend bij ons op school geïntroduceerd. Nieuwe docenten brengen nieuwe energie, waar ook meer ervaren docenten van kunnen profiteren. Een van de onderdelen die docenten meer zijn gaan toepassen is het voeren van de dialoog met de klas. Mondelinge taalvaardigheid krijgt meer aandacht, onder andere in de vorm van debat en discussie. De aanstelling van native speakers in enkele moderne vreemdetalensecties biedt nieuwe mogelijkheden.

Intervisie en een degelijk opgezette begeleiding van de nieuwe docenten betekent ook een kruisbestuiving tussen nieuwe docenten onderling en nieuwe en meer ervaren docenten. De school bevordert en stimuleert een open houding en overleg tussen docenten, waarbij de variatie van werkvormen, lesideeën, maar eventueel ook uitdagingen wat betreft omgang met een klas op het programma staan.

Ook voor ervaren docenten biedt een peer-traject een middel om zich te ontwikkelen en 'scherp' te blijven kijken naar de eigen professionaliteit. In deze komende schoolplanperiode zal de intervisie voor ervaren docenten op collegiaal niveau verder worden ontwikkeld.

4.8 Bevoegde docenten

De school beschikt over kwalitatief hoogwaardig personeel; 97 procent van de lessen wordt door bevoegde docenten gegeven en slechts 3 procent van de lessen door onder- of onbevoegde docenten of docenten in opleiding. Als opleidingsschool streeft de school ernaar voor docenten in opleiding een stageplaats te realiseren. In periodieke gesprekken wordt hun ontwikkeling naar bevoegd docent gevolgd. Ook de bevoegde docenten worden gestimuleerd zich verder te ontwikkelen. Een deel van hen participeert, naast het lesgeven, in diverse organisatorische taken. 9,5% van de bevoegde docenten is gepromoveerd of is bezig met een promotie.

4.9 Ontwikkelgesprek en leerlingen - enquête

In 2017 heeft de school de jaarlijkse functioneringscyclus gemoderniseerd en vereenvoudigd. Hierdoor lukt het de schoolleiding jaarlijks met alle medewerkers een ontwikkelgesprek te voeren op basis van leerlingenquêtes en een zelfevaluatie; voorafgaand aan het gesprek zijn vragen gesteld over o.a. lesgeven, lesplezier, samenwerking, werkdruk en niet - lesgebonden taken. Als onderdeel van deze gesprekken wordt onder alle leerlingen van klassen waarin de docent lesgeeft een enquête afgenomen. Beide gegevens - aangevuld met incidenteel een lesbezoek, intervisie en een palet aan externe training - leidt op termijn tot beter zicht op functioneren en de bekwaamheid van de docenten, tot beter inzicht in de kwaliteit van de lessen (met name op didactisch en pedagogisch vlak) en geeft de school de mogelijkheid gericht met docenten eventueel een verbetertraject in te zetten.

4.10 CAO - VO en taakbeleid

Door een goede planning in de jaaragenda probeert de organisatie te grote pieken in de taakbelasting te voorkomen. De belangrijkste maatregelen om de werkdruk te verlagen behoren tot deze categorie. Het blijft noodzakelijk om regelmatig te toetsen of het taakbelastingbeleid van de school nog in voldoende mate recht doet aan de voortdurend veranderende aard en inhoud van de door de school uit te voeren werkzaamheden. Bovendien streeft de school ernaar (door een zo objectief mogelijke kwalificatie in zwaarte en omvang van taken) tot een evenwichtige verdeling te komen (taakverdelingsbeleid) en de totale taakomvang binnen redelijke grenzen te houden (taakomvangbeleid).

De organisatie hanteert in aanvulling hierop ook een kwalitatieve benadering: alle taken worden benoemd en inzichtelijk gemaakt en in frequent terugkerend gesprekken tussen leidinggevende en medewerker en aan het eind van ieder schooljaar geëvalueerd.

Met het onderhandelaarsakkoord op basis van artikel 8.2 cao-VO dat voorziet in 50 ontwikkeluren uitgaande van 1,0fte voor docenten, is de actualisatie van het vigerende taakbeleid aangehouden.

De maatregelen uit de cao-vo die betrekking hebben op het levensfasebewust personeelsbeleid bieden een goede aanvulling op de middelen die de school ter beschikking staan om de werkomstandigheden verder in lijn te brengen met de privéomstandigheden. De verwachting is dat de combinatie van de inzet van de gespaarde uren Levensfase Bewust Personeelsbeleid (LBP) en ontwikkeltijd binnen een strakke organisatie voor docenten een reële tegemoetkoming is van de (gevoelde) werkdruk. De schoolorganisatie maakt binnen de beperkte financiële mogelijkheden zodanige keuzes dat er sprake is van een goed en professioneel personeels- en financieel beleid.

4.11 Convenant LeerKracht en functiemix

In 2008 is door de werkgevers in het onderwijs (de VO-raad), de werknemers (de verschillende onderwijsvakorganisaties) en de minister van OCW het 'Convenant LeerKracht van Nederland' ondertekend. In dit convenant zijn maatregelen opgenomen die het beroep van docent aantrekkelijker moeten maken. Naast de inkorting van de salarisschalen is de belangrijkste maatregel een betere doorstroom van docenten naar een hogere functie. Inmiddels zijn beide maatregelen geëffectueerd. De 'functiemix' is de verdeling van docentenfuncties (in voltijdbanen, fte 's) over de verschillende salarisschalen (LB, LC en LD). De wettelijk vastgestelde functiemix (i.e. de verdeling van leraren over de verschillende salarisschalen LB, LC en LD) is op 1 oktober 2014 bereikt.

Gelet op de voor onze school beschikbare additionele middelen en de huidige personele samenstelling is een functiemix van maximaal 150 punten de komende jaren betaalbaar. Nieuwe bevorderingen naar een hogere functie vinden met ingang van 2015 plaats binnen de vastgestelde verhouding LB/LC/LD en zijn, gelet op de stabiele omvang van de school, voor een belangrijk deel afhankelijk van de ruimte die vrijkomt door pensionering of vertrek van docenten met een LC- of LD-functie. In het verslagjaar heeft de school de beschikking gekregen over additionele middelen voor de functiemix ter hoogte van 143.860,14. Het bedrag is bedoeld om de meerkosten te bekostigen van alle promoties met ingang van 2009 én de jaarlijkse nieuwe promoties.

In het verslagjaar komen we uit op de volgende functiemix:

Functiemix	1-10-2020	1-10-2021
LB	3,9%	7,8%
LC	42,1%	33,8%
LD	54,0%	58,4%
functiemixwaarde	150	151

Uitgaande van de eerder vastgestelde streefpercentages (de waarde functiemix 150) was er in het verslagjaar ruimte om enkele medewerkers te bevorderen. Daarbij is iets aan extra ruimte genomen in verband met de laatste docenten die onder de overgangsregeling vallen. De bevordering van deze docenten is gekoppeld aan die van een collega die volgens het gewijzigde beleid (2015) op hen voorging. Al deze docenten zijn nu gezamenlijk bevorderd. De school streeft voor het onderwijsgevend personeel de komende jaren een verhouding na van ca. 3% LB, 44% LC en 53% LD. In het verslagjaar zijn deze streefpercentage bij benadering gehaald. Ter vergelijking: in 2008 kende de school nog een functiemix van 26% LB, 45% LC en 29% LD. Door de aanpassingen in het vigerende beleid behouden ook jonge leerkrachten de mogelijkheid door te stromen naar een hogere functie en ontstaat er op termijn een meer wenselijk evenwicht tussen LC- en LD-functies.

4.12 Convenantsmiddelen

In het Convenant 'extra geld voor werkdrukverlichting en tekorten onderwijspersoneel in het funderend onderwijs 2020–2021' van oktober 2019 is onder andere afgesproken dat voor investeringen in het primair en voortgezet onderwijs € 300 mln. extra beschikbaar komt in 2019. Via een bedrag per leerling wordt er voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs circa € 150 mln. beschikbaar gesteld. In het voortgezet onderwijs is het de bedoeling dat dit geld de komende twee jaren wordt uitgegeven ter verlichting van het lerarentekort en de werkdruk. Deze regeling geeft uitvoering aan die afspraak. De school heeft voor € 164.000 additionele middelen ontvangen uit deze regeling en ingezet om in het schooljaar 20/21 en 21/22 klassen te verkleinen in met name leerjaar 2 en enkele clusters in de bovenbouw. De verwachting is dat kleinere klassen een positief effect heeft op de onderwijskundige resultaten van de leerlingen en bijdraagt tot de verlaging van de werkdruk van docenten.

4.13 Beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

Het beleid van de stichting is erop gericht dat voorkomen wordt dat personeelsleden worden ontslagen. Voor de eerstkomende jaren is in de begroting rekening gehouden met een lager leerlingaantal, namelijk 889 in 2021, 829 in 2022 en 783 in 2023.

Door de onzekerheid over de ontwikkelingen van leerlingaantallen in de toekomst, vinden we het nodig om bij personeelsuitbreiding voorzichtig te zijn met het aangaan van verplichtingen (vaste contracten), maar we zullen wel investeren in vacatures in een tijdelijke voorziening. Indien wel sprake is van ontslag, dan zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbieden van een loopbaanbegeleidingstraject, waarbij een nieuwe werkkring binnen of buiten het onderwijs geboden wordt.

Er zijn geen werknemers waarvan het bevoegd gezag in het verslagjaar gedwongen afscheid heeft genomen.

4.14 Kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid heeft zich in 2021 gericht op de kernindicatoren waarover de school jaarlijks informatie moet verstrekken aan de Inspectie van het Onderwijs in het kader van het overheidstoezicht op de scholen. Dat zijn de onderwijstijd, in-, door- en uitstroomgegevens (IDU), de opbrengstenkaart van de Inspectie van het Onderwijs en de eindexamenresultaten en slagingspercentages. Deze gegevens worden jaarlijks nader geanalyseerd met het oog op mogelijke verbeterpunten, waarvoor plannen en doelen zijn geformuleerd. De resultaten en bevindingen van deze analyse stemmen tot tevredenheid en laten zien dat de school op de genoemde kwaliteitsonderdelen ook in het verslagjaar weer bovengemiddeld scoort. In aanvulling op de kernindicatoren van het reguliere toezichtkader richt het kwaliteitsbeleid van de school zich op het onderwijsproces, het schoolklimaat en het financiële beheer. Het lukt de school steeds beter instrumenten in te zetten om de kwaliteit van onderwijs, het personeel, de bedrijfsvoering en het financiële beleid te monitoren en inzichtelijk te hebben voor de interne en externe stakeholders.

Naar aanleiding van hun vierjaarlijkse kwaliteitsonderzoek van de school in september van dit verslagjaar, heeft de onderwijsinspectie de school de waardering *Goed* doen toekomen.

4.15 Relationale beleid inclusief samenwerkingsverbanden

In het relationele beleid beschikt de school over een groot netwerk: contacten en onderwijskundige projecten met toeleverende basisscholen, participatie in bestuurlijk - politiek overleg in de regio, in de Regionale Aanpak Personeelstekort, in de bestuurlijke samenwerking Qinas voor leerlingenzorg en daarnaast samenwerking met Pre - university college van de VU. De school is vertegenwoordigd in de stuurgroep Chinese Taal en Cultuur die door het ministerie van OC&W ondergebracht is binnen het Nuffic, werkt samen met de docentenopleidingen in Utrecht en Leiden, en werkt in het bèta -onderwijs samen met het bedrijfsleven en instituten zoals ARCNC, Kraton, TNO of de NS. Voor leadership en internationalisering is er een samenwerking met U-Study. Door de Covid –19 situatie zijn de activiteiten voor en deelname van de leerlingen aan deze activiteiten tijdelijk opgeschort. De inzet van deskundigheid van externe partners vormt een belangrijke kwaliteitsimpuls voor het onderwijsniveau en zijn een stimulans om nieuwe en coherente ontwikkelingen op te starten.

De alumnivereniging, in nauw contact met de alumnicoördinator, houdt namens de school frequent contact met de groep oud-leerlingen. Veel van de doelstellingen die de alumnivereniging in 2010 had geformuleerd zijn een decennium later gerealiseerd, zoals alumni events en lezingen op locatie. Steeds meer alumni participeren in deze activiteiten, die hen met de huidige leerlingen in contact brengt.

4.16 Passend Onderwijs

De wet Passend Onderwijs is op 9 oktober 2012 aangenomen. Vanaf januari 2013 is een aantal voorbereidende artikelen in werking getreden, zoals de inrichting van de samenwerkingsverbanden. Uitgangspunt is dat ouders die hun kind aanmelden bij een school recht hebben op een passend onderwijsaanbod bij die school of een andere school. Dat betekent dat het betrokken bestuur ervoor verantwoordelijk is dat dit passend onderwijs wordt aangeboden dan wel elders wordt gevonden. De school heeft de begeleiding en de basisvoorzieningen ingericht en waar nodig aangepast. Om de zorgplicht te borgen werkt de school met andere schoolbesturen in het Gooi samen in het regionale samenwerkingsverband Qinas. De zorgstructuur van de school is goed afgestemd op de eisen die Passend Onderwijs aan de school stelt om een goede opvang of doorgeleiding te garanderen.

In het verslagjaar heeft de school € 261.896 van het samenwerkingsverband Qinas ontvangen om te besteden aan passend onderwijs op school. De verantwoording van de middelen zal ook in de jaarrekening van Qinas plaatsvinden. Tevens kan de school gebruik maken van de faciliteiten die Qinas heeft om scholen in het samenwerkingsverband te ondersteunen.

Naast de bestaande basisondersteuning is er afgelopen schooljaar extra ondersteuning geweest voor leerlingen in de vorm van persoonlijke motivatiecoaching door Psychologie in het Onderwijs. Verder is er een traject gestart met ECHT, expertisecentrum hoogbegaafdheid. De school heeft voor het eerste gewerkt met pluscoaches, persoonlijk begeleiders die getraind zijn in het coachen van hoogbegaafde leerlingen. Zij doen dit in leerjaar 1 en nemen de leerlingen, als nodig, mee naar leerjaar 2. Daarna wordt de begeleiding ingevoegd in het reguliere mentoraat. Er is een nieuwe lichte coaches getraind en in september gestart met een nieuwe groep leerlingen in leerjaar 1. Dit schooljaar wordt het beleid rondom de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen geëvalueerd.

De activiteiten die in het kader van passend onderwijs zijn uitgevoerd passen binnen de basisondersteuning op beide niveaus. De schoolgids van 2021-2022 heeft een uitgebreidere passage over Passend Onderwijs. Het oude schoolondersteuningsprofiel komt daarmee te vervallen. De school werkt handelingsgericht via een jaarlijks opgesteld OPP. Op dit moment hebben wij geen leerlingen met een plusarrangement.

Binnen het dekkend netwerk waarover de scholen in het Gooi- en de Vechtstreek beschikken, beschikt de school over een eigen beperkt schoolondersteuningsprofiel. De doelstellingen zijn in het profiel opgenomen en afgestemd met de stakeholders. In afstemming met ouders/verzorgers/leerling wordt een ontwikkelingsperspectief geformuleerd. De school beschikt niet over een Atheneum- of HAVO-afdeling waar een leerling die door de beperkingen die de zorgvraag voor zijn of haar onderwijsprestatie met zich meebrengt, naar kan afstromen. Kiezen voor een opleiding aan het Gemeentelijk Gymnasium brengt met zich mee dat ondersteuning en oplossingen alleen gerealiseerd kunnen worden binnen de erkenning van de schooleigen criteria door ouders en leerlingen.

De inzet van de zorgfunctionarissen en de organisatie van het zorgoverleg zijn met behulp van deze middelen die door Qinas beschikbaar worden gesteld, dit verslagjaar verder geprofessionaliseerd

4.17 Governance ontwikkelingen (interne beheersing en toezicht)

Het bestuur fungeert als intern toezichthouder en ziet toe op de naleving van de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het onderwijs. Naast de reguliere bestuursvergaderingen is er regelmatig contact tussen individuele bestuursleden en de rector of leden van de schoolleiding over specifieke zaken op het gebied van interne beheersing en toezicht. In verband met wijzigingen in het waarderingskader van de onderwijsinspectie, is naar aanleiding van de gesprekken gevoerd tijdens het vierjaarlijks kwaliteitsonderzoek binnen het stichtingsbestuur een discussie gestart over de vorm van *governance* van de stichting. Deze reflectie op de eigen *governance* is samen met het vormgeven van de examencommissie onderdeel van de twee herstelopdrachten zoals opgegeven door de onderwijsinspectie aan het stichtingsbestuur. De examencommissie is inmiddels geïnstalleerd en daarmee is aan die herstelopdracht voldaan. De discussie over de *governance* van het stichtingsbestuur wordt gecontinueerd in 2022 en aangevuld met gesprekken met de inspecteurs van de onderwijsinspectie.

Jaarlijks is er overleg met de wethouder van onderwijs van de Gemeente Hilversum en het bestuur over de stand van zaken van het openbare onderwijs. Op deze wijze is de interne beheersing en het toezicht goed geborgd.

Het bestuur publiceert conform de Code Goed Onderwijs, Goed Bestuur op de website van de school de statuten, het bestuursreglement, de integriteitscode, diverse (klachten)regelingen, de klokkenluidersregeling, het jaarverslag en de besluiten van de vergaderingen.

4.18 Horizontale verantwoording: de dialoog met interne en externe actoren

In het verslagjaar is de dialoog over het onderwijs en de kwaliteit van de school regelmatig intern en extern gevoerd. De school heeft in het kader van de zelfevaluatie voor de aanvraag van het predicaat Excellente School en met het opstellen van het (NPO)schoolprogramma uitvoerig gesproken met diverse stakeholders. Frequent wordt de dialoog gezocht met bestuurders, schoolleiders en directeurs van basisscholen in de regio in de diverse samenwerkingsverbanden. De opbrengst van de dialoog is goed verwoord in de rapporten over het kwaliteitsonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs, en het juryverslag van de jury Excellente Scholen. De doelstelling van deze dialogen is de stakeholders van informatie te voorzien, verantwoording over het gevoerde beleid af te leggen en informatie binnen te halen die voor de verbetering van de kwaliteit van de school zinvol is.

4.19 Klachtenregeling

Het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum heeft een interne en externe klachtenregeling, gebaseerd op de Wet voor het Voortgezet Onderwijs. Ouders en leerlingen kunnen een klacht indienen over gedragingen en beslissingen of het nalaten daarvan. Door de klachtenregeling ontvangen het bevoegd gezag en de school signalen die hen ondersteunen bij het verbeteren van het onderwijs en de goede gang van zaken op school. De klachtenregeling beoogt een zorgvuldige behandeling van klachten, waarmee zowel het belang van de betrokkenen wordt gediend, als het belang van de school.

Klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school worden meestal in onderling overleg tussen school en betrokkenen afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op de klachtenregeling van de school. Sinds 2014 is de school aangesloten bij de Landelijke Klachten Commissie (LKC) te Utrecht: een professionele organisatie met uitgebreide ondersteuning. Het bestuur heeft kennisgenomen van het jaarverslag van de externe vertrouwenspersoon. In het verslagjaar is er geen klacht bij het bestuur of de Landelijke Klachten Commissie gemeld.

5. Risico's

5.1 Inleiding

In deze paragraaf van het bestuursverslag worden de risico's beschreven en de maatregelen die het bestuur daartegen neemt.

5.2 Daling aantal leerlingen

Landelijk gezien laten de demografische ontwikkelingen in het PO en het VO een daling van het aantal leerlingen zien. De Pronexus-prognose die de Gemeente Hilversum jaarlijks opstelt en waarin de demografische ontwikkeling van het PO en het VO in de regio Gooi- en Vechtstreek wordt verkend, laat zien dat het leerlingenaantal in het PO de komende jaren min of meer gelijk blijft. Een lichte krimp (5 tot 7%) in de regio wordt gesignaleerd richting 2030, maar deze prognoses kunnen de komende jaren wijzigen. De trend van een lichte krimp in de regio wordt ook bevestigd door de berekeningen van DUO. Op langere termijn lijkt het aantal leerlingen in de regio zich te stabiliseren. Een financiële meerjaren extrapolatie van de balans en personele verplichtingen laat zien dat ook bij een dalend aantal leerlingen de financiële positie van de school gezond blijft. Het schooljaar voorafgaand aan het verslagjaar is er bezuinigd door te snijden in taken. Vooralsnog is het primaire proces hiermee niet gemoeid. Als dat nodig is zullen bij een verdere forse daling van het aantal leerlingen de nodige taakstellende maatregelen genomen moeten worden om baten en lasten in evenwicht te houden. Maar de verwachting is dat het aantal leerlingen zich stabiliseert rond de 800 leerlingen.

5.3 Vaardigheden PO leerlingen

Met het toenemende tekort aan leerkrachten in het PO merkt de school dat het verschil in kennisniveau en vaardigheden onder leerlingen die instromen in leerjaar 1 langzaam toeneemt. School merkt dat door de Covid –19 situatie er bij enkele leerlingen in het huidige leerjaar 2 door de periode van de lockdown bepaalde studievoordigheden ontbreken. Deze effecten gelden in mindere mate ook voor enkele leerlingen uit de overige leerjaren. Een reparatietraject is inmiddels ingezet en lijkt zijn vruchten af te werpen. De school zal hier de komende jaren op moeten inspelen door bijvoorbeeld intern in leerjaar 1 een aanvullende toets af te nemen om de mate van eventuele extra ondersteuning beter te kunnen bepalen. In aansluiting hierop kan de school beter inspelen op de wenselijke of noodzakelijke differentiatie in de vervolggaren. De school verwacht hierdoor dat alle leerlingen meer over dezelfde basis beschikken. Dit heeft een positief effect op de kwaliteit van het onderwijsniveau in de successievelijke leerjaren en zal de uitstroom in de onderbouw verder beperken. In het verslagjaar is er gestart met een gedifferentieerd aanbod in het talenonderwijs met betrekking tot grammatica. Het doel hiervan is om alle leerlingen eind klas 1 op het niveau te krijgen waarop zij kunnen starten met de talen in klas 2, ongeacht wat het startniveau was bij binnenkomst. Dit betekent dat sommige leerlingen meer onderwijs nodig hebben dan anderen.

5.4 Toenemende vraag om innovatie en vernieuwingen in het onderwijs

Het traditionele gymnasiale onderwijs heeft in de afgelopen twee decennia een modernisering doorgemaakt. Hierdoor sluit het huidige gymnasiale onderwijs goed aan bij de eisen die de leerlingen, ouders en de maatschappij aan voorbereidend wetenschappelijk onderwijs stellen. Het GGH opereert in een regio met sterke concurrentie in het voortgezet onderwijs. Bovendien heeft een aantal van de omliggende scholen ook een sterke focus op internationalisering en bèta of bieden voor leerlingen alternatieve schooleigen profielen aan zoals media, talentklas e.d. Dit, in combinatie met de beeldvorming van 'eliteschool' met een zware opleiding waar leerlingen de school moeten verlaten als ze niet doorstromen, kan een bedreiging zijn.

Mede in het licht van de sterkte concurrentie onder vwo-scholen in de regio Gooi – en

Vechtstreek en het streven om tot een (nog) betere aansluiting met de PO scholen te komen, heeft de school de dialoog en samenwerking met toeleverende basisscholen geïntensiveerd.

Deze samenwerking in de vorm van het PO–VO-project lijkt haar vruchten af te werpen. Om onderscheidend te blijven is het uitgebreide vakken- en projectaanbod van belang, net als behoud en verdere versterking van het docententeam. De docenten zijn het visitekaartje van de school, en bovendien belangrijke aanjagers in het extra aanbod en de externe samenwerkingen. In het verslagjaar organiseerde de school een studiedag over het bevorderen van kansengelijkheid gekoppeld aan het advies van de Onderwijsraad over de driejarige brugperiode. De komende jaren zal ook het actualiseren van de pedagogische leerlijn met meer mogelijkheden tot differentiatie en zelfstandiger werken, het voortijdig afsluiten van een examenvak of versnelling in het curriculum voor meer leerlingen, ervoor zorgdragen dat de school de aansluiting behoudt met de maatschappelijke eisen die aan modern onderwijs worden gesteld. De school is actief bezig met het ontwerpen van een curriculum voor burgerschapsonderwijs en zoekt hiervoor de samenwerking zowel op landelijk niveau als met de zelfstandige gymnasia. Intern is een werkgroep gevormd en twee docenten hebben zich aangesloten bij een landelijk initiatief rondom het thema burgerschapsonderwijs. De versnelde overgang naar het werken met Microsoft 365 software heeft de digitale mogelijkheden en daarmee de toekomstige opties tot meer differentiatie vergroot. De inrichting van de gebouwen beperkt de mogelijkheden voor onderwijskundige vernieuwing en doet een beroep op de kwaliteit en creativiteit van de docenten.

5.5 Complexiteit van wet- en regelgeving

Het bestuur voorziet in een toenemende complexiteit van de wet- en regelgeving waarvoor een verdere professionalisering van het bestuur nodig blijft. Hiervoor is het bestuur sinds 2014 versterkt met een bestuurslid dat gespecialiseerd is op het gebied van onderwijswet- en regelgeving. Daarnaast beschikt de school(leiding) over een uitgebreid regionaal en landelijk netwerk, waarin kennis en expertise gedeeld wordt.

5.6 Effecten nieuwe bekostigingssystematiek

Informatie van besturenorganisaties, zoals VOS/ABB en de VO-Raad voorziet scholen van meerjarige financiële rekenmodellen. De financiële mutaties, waarin de voorgenomen bezuinigingen zijn doorgerekend, worden jaarlijks verwerkt in reguliere begroting en in de meerjarenraming. In de eerste doorrekeningen van de VO-raad lijken de effecten van de herverdeling door de nieuwe bekostigingssystematiek positief uit te vallen voor de school; de bekostiging laat een stijging met 4,0 % zien. De beschikkingen hebben een positief effect.

5.7 Krapte op de arbeidsmarkt voor docenten

Het (dreigend) tekort aan goede docenten en invallers is een reëel risico, ook in combinatie met de werkdruk in het onderwijs. De docenten hebben veel kennis van hun eigen vak, dragen bij aan het positieve schoolklimaat, zorgen voor de persoonlijke benadering van leerlingen en zijn in staat leerlingen te stimuleren en enthousiasmeren. De duurzaamheid van het docententeam vraagt om alertheid in de verhouding tot de kerntaak van lesgeven en extra -curriculaire activiteiten. De cultuur tussen docenten is open, er wordt samengewerkt en eventuele knelpunten zijn bespreekbaar. Daarbij maken de aantrekkelijke (secundaire) arbeidsvoorwaarden en ambitieuze leerlingenpopulatie het GGH een aantrekkelijke school om bij te werken.

5.8 Prestaties personeel

Het gymnasium kenmerkt zich als een ambitieuze school, waar van medewerkers en leerlingen veel gevraagd wordt, maar waar ook ruim baan wordt gegeven aan professionele ontwikkeling en een eigen invulling van de werkzaamheden. De algemene tevredenheid van de medewerkers over het werk en de school als werkgever scoorde hoog in het tevredenheidsonderzoek 2019. In het verslagjaar was dit beeld bij medewerkers anders: de tevredenheid was minder dan andere jaren. Een van de oorzaken is dat het team de coronamaatregelen ervoer als ‘top-down’ ingevoerd. Onder ouders en leerlingen was de tevredenheid voldoende tot goed. De school creëert de randvoorwaarden om medewerkers optimaal te laten presteren in hun werk. Tegelijkertijd kent het Nederlandse onderwijs, in vergelijking met omringende landen, een hoog aantal uren en een hoge gemiddelde groepsgrootte. Deze problematiek wordt ook (h)erkend in de cao VO. De aanbevelingen hebben in beperkte mate hun weerslag gekregen in een nieuwe cao VO. De school heeft de maatregelen waarbij de ontwikkeltijd werd verruild voor onderwijstijd ingevoerd.

Taakbelasting en werkdruk van medewerkers blijven in een moderne organisatie aandacht van de schoolleiding vragen. Daarnaast doen de voortdurende veranderingen in het onderwijs in toenemende mate een beroep op het onderhouden van de bekwaamheid en de professionalisering van de medewerkers.

5.9 Samenvatting

Periodiek stelt het bestuur in samenspraak met de schoolleiding een risicoanalyse op en kijkt hierbij minimaal naar de genoemde onderwerpen: jaarlijks wordt een extrapolatie gemaakt van het leerlingenaantal op basis van de bestaande prognosemodellen, het onderwijs en de leerlingenbegeleiding wordt frequent geëvalueerd op kwaliteit, de breedte van het aanbod en op de noodzakelijkheid van onderwijskundige vernieuwingen. Frequentie externe validatie draagt bij aan het monitoren van de onderwijskwaliteit. Op personeelszaken wordt middels ontwikkelgesprekken naar de didactisch pedagogische vaardigheden en ontwikkeling van docenten gekeken. Het ziekteverzuim is in het verslagjaar gestegen tot boven het landelijk gemiddelde. Ontwikkeltijd en uren Levensfase Bewust Personeelsbeleid geven medewerkers de ruimte om hun werk in een goed balans uit te blijven oefenen.

Er is in het verslagjaar bovengemiddeld hoog verloop geweest, naast pensionering, in het personeel. Het personeel kent een gelijkmatige opbouw in leeftijd. Het docententekort in het voortgezet onderwijs lijkt ook in de regio Gooi – en Vechtstreek voelbaar te worden: de school heeft in het verslagjaar wederom een grote inspanning geleverd om gekwalificeerde docenten te vinden. De school participeert met de andere besturen in de regionale aanpak personeelstekort. In het verslagjaar is de school tot ontslagverlening voor een langdurige zieke werknemer overgegaan op grond van langdurige arbeidsongeschiktheid. Voor die medewerker in het verslagjaar is een aanvraag voor een WIA uitkering afgerond. Er lopen in het verslagjaar geen wachtgeldclaims.

6. Financieel jaarverslag

6.1 Algemeen

De financiële paragraaf van het jaarverslag geeft naast de belangrijkste kengetallen op de balansdatum en de ontwikkeling daarvan een korte beschouwing van de financiële positie en verantwoording van het financiële beleid. In de continuïteitsparagraaf geeft het bestuur een doorkijk van de financiële effecten van het beleid in de komende jaren. De belangrijkste onderwijskundige en personele ontwikkelingen die hierop betrekking hebben zijn eerder in het jaarverslag beschreven.

Allocatie van middelen op schoolniveau

De allocatie van de middelen die de Stichting verwerft, worden gealloceerd naar één school, het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum.

6.2 Financiële positie op balansdatum

De financiële positie van de Stichting is in 2021 verbeterd. Het resultaat over 2021 is € 207.000 positief in plaats van een begroot resultaat van € 0 een positief verschil van € 207.000.

De baten zijn € 9.249.000 terwijl € 8.018.000 begroot is, een positief verschil van € 1.131.000. Voor een deel leiden de extra baten ook tot extra lasten. Belangrijke afwijkingen zijn de extra middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), extra middelen in verband met corona en de verhoging van de vergoedingsbedragen en de verhoging van de salarissen in verband met de nieuwe cao. De ontvangen gelden voor NPO (€ 648.000) zijn in 2021 ontvangen en dienen ook in 2021 verantwoord te worden, ondanks dat de gelden bestemd zijn voor het schooljaar 2021-2022.

De lasten zijn € 9.042.000 terwijl € 8.019.000 begroot is, een negatief verschil van € 1.023.000. Met name de personele lasten en de overige lasten zijn hoger. De lonen zijn in december met 1.5% verhoogd vanaf 1 oktober 2021, is er een eenmalige uitkering van 800 per FTE betaald en is de eindejaarsuitkering verhoogd met 0.33% van 8.0% naar 8.33%.

De financiële baten en lasten bedragen € 0 terwijl € 1.000 begroot is, een negatief verschil van € 1.000.

6.3 Kengetallen

De financiële positie van Stichting is redelijk. Het weerstandsvermogen en de ratio normatief eigen vermogen zijn aan de lage kant. De kengetallen liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit, weerstandsvermogen, kapitalisatiefactor en de ratio normatief eigen vermogen zijn gestegen. De huisvestingsratio is gelijk gebleven. De rentabiliteit is positief in verband met het positieve resultaat. De liquiditeit is toegenomen o.a. door het positieve resultaat.

De kengetallen van de Inspectie zijn gewijzigd. Alleen de signaleringswaarden voor de liquiditeit, solvabiliteit en de ratio normatief eigen vermogen zijn van toepassing. Voor de volledigheid zijn ook de andere kengetallen nog opgenomen.

	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Prognose 2021	Signalerings- waarde Insp.
Liquiditeit	1,83	1,94	3,33	< 1,00
Solvabiliteit (incl. voorz.)	0,59	0,61	0,74	< 0,30
Solvabiliteit (excl. voorz.)	0,31	0,35	0,40	geen
Rentabiliteit	0,01	0,02	0,00	geen
Weerstandsvermogen (incl. mva)	0,12	0,14	0,13	geen
Weerstandsvermogen (excl. mva)	-0,02	0,01	0,02	geen
Kapitalisatiefactor	0,36	0,37	0,30	geen
Huisvestingratio	0,07	0,07	0,06	geen
Ratio normatief eigen vermogen	0,45	0,52	0,48	> 1,00

Daarnaast zijn ook de volgende kengetallen opgenomen.
De baten en de lasten in percentage van de totale opbrengsten:

in % van totale baten	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2021
Rijksbijdragen	96	96	95
Overige overheidsbijdragen	2	2	2
Overige baten	2	2	3
	100	100	100
Personele lasten	80	80	82
Afschrijvingen	6	6	7
Huisvestingslasten	6	6	5
Overige materiële lasten	8	7	6
	99	98	100
	1	2	0

De stichting is voor 96% van de inkomsten afhankelijk van het rijk. De personele lasten bedragen 80% van de baten en dat komt deels doordat de inkomsten meer gestegen zijn dan de uitgaven.

6.4 Balans

Hierna treft u de balans aan per 31 december 2021. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. Hierna vindt u een overzicht van de financiële situatie op 31 december 2021 in vergelijking tot de situatie van een jaar daarvoor. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12- 2021	31-12- 2020	Passiva	31-12- 2021	31-12- 2020
Materiele vaste activa	1.044.987	1.030.739	Eigen vermogen	1.285.188	1.078.286
Financiële vaste activa	177.800	185.000	Voorzieningen	957.912	959.815
Vorderingen	119.494	134.529	Langlopende schulden	177.800	185.000
Liquide middelen	2.357.877	2.086.382	Kortlopende schulden	1.279.258	1.213.549
Totaal activa	3.700.158	3.436.650	Totaal passiva	3.700.158	3.436.650

6.5 Toelichting op de balans:

Activa:

Materiële vaste activa

In 2021 is voor € 335.000 (2020: € 520.000) geïnvesteerd in materiële vaste activa. De afschrijvingslasten bedragen € 321.000 (2020: € 326.000). Aangezien de investeringen hoger zijn dan de afschrijvingslasten, is de omvang van de materiële vaste activa gestegen met € 14.000 (2020: € 194.000). De boekwaarde is 19% (2020: 20%) van de aanschafwaarde.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen de borg voor het boekenfonds. Aangezien het leerlingenaantal is gedaald, zijn ook de financiële vaste activa gedeeld.

Vorderingen

De omvang van de vorderingen is met € 15.000 afgenomen (2020: € 38.000). De debiteuren bedragen € 79.000 (2020: 80.000) en voor mogelijke oninbaarheid is een voorziening van € 40.000 (2020: € 40.000) opgenomen. De vooruitbetaalde kosten en overlopende activa bedragen € 81.000 (2020: € 94.000).

Liquide middelen

De omvang van de liquide middelen is met € 271.000 toegenomen (2020: € 118.000). Dit is hoger dan het positieve resultaat en komt verder o.a. door de afname van de vorderingen en stijging van de voorzieningen en kortlopende schulden. Een nadere toelichting op de mutatie van de liquide middelen wordt gegeven in het kasstroomoverzicht.

Passiva:

Eigen vermogen.

Het positieve exploitatieresultaat van € 207.000 (2020: € 55.000) is ten gunste van het eigen vermogen gebracht. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2021 € 1.285.000 (2020: € 1.078.000). Het eigen vermogen is onderverdeeld in een algemene reserve en een bestemmingsreserve.

Algemene reserve

Van het resultaat is € 0 (2020: € 0) ten gunste van de algemene reserve gebracht. Deze bedraagt per 31 december 2021 € 77.000 (2020: € 77.000).

Bestemmingsreserve Huisvestingsbeleid

De bestemmingsreserve huisvestingsbeleid dient om eventuele huisvestingslasten te kunnen opvangen voor investeringen die niet of in een later stadium door de gemeente worden vergoed. Van het resultaat is € 0 (2020: € 0) ten gunste van de bestemmingsreserve gebracht. Deze bedraagt per 31 december 2021 € 597.000 (2020: € 597.000).

Bestemmingsreserve Meubilair

De bestemmingsreserve meubilair dient om de kosten van vervanging van het meubilair te dekken. Van het resultaat is € 0 (2020: € 0) ten gunste van de bestemmingsreserve gebracht. Deze bedraagt per 31 december 2021 € 79.000 (2020: € 79.000).

Bestemmingsreserve Personeel

De bestemmingsreserve personeel is o.a. bedoeld om personele lasten op te vangen bij eventueel dalende leerlingenaantallen en de inkrimping van personeel noodzakelijk is. Bij de bestemming van het resultaat is € 207.000 ten gunste (2020: € 55.000) van de bestemmingsreserve gebracht. Deze bedraagt per 31 december 2021 € 532.000 (2020: € 325.000).

6.6 Voorzieningen

De stichting beschikt over een onderhoudsvoorziening, een jubileumvoorziening en een voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid.

Onderhoudsvoorziening

De voorziening groot onderhoud is bedoeld ter egalisatie van de kosten van het groot onderhoud. In 2021 bedraagt de dotatie € 90.000 (2020: € 136.000) en de onttrekking € 87.000 (2020: € 25.000). De stand van de voorziening bedraagt per 31 december 2021 € 645.000 (2020: € 642.000). De voorziening is sinds 2019 gebaseerd op de componentenmethode.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening is bedoeld ter dekking van de gratificaties bij een 25- of 40-jarig ambtsjubileum. Aan de voorziening is € 10.000 (2020: € 6.000) gedoteerd en € 10.000 (2020: € 0) onttrokken. De voorziening bedraagt per 31 december 2021 € 65.000 (2020: € 65.000).

Voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid

De voorziening levensfasebewust personeelsbeleid is bedoeld ter dekking van gespaarde uren die later opgenomen worden. In 2021 is € 7.000 (2020: € 53.000) gedoteerd en € 12.000 (2020: € 0) onttrokken aan de voorziening. De voorziening bedraagt per 31 december 2021 € 248.000 (2020: € 253.000).

6.7 Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen de borgsommen die door de ouders betaald zijn voor de schoolboeken. Na inlevering van de boeken bij het verlaten van de school worden deze geretourneerd. In verband met de daling van het aantal leerlingen is de omvang met € 7.000 (2020: € 15.000) afgenomen naar € 178.000 (2020: € 185.000).

6.8 Kortlopende schulden

De omvang van de kortlopende schulden is met € 66.000 (2020: € 50.000) toegenomen. De belangrijkste schulden zijn de salarisgebonden schulden, zoals de af te dragen loonheffing, pensioen- en sociale premies en de nog te betalen vakantiegelden en bindingstoelage. Deze schulden worden in januari, mei en augustus betaald. De salarisgebonden schulden bedragen per 31 december 2021 € 691.000 (2020: € 604.000). De crediteuren, vooruit ontvangen bedragen en overige schulden bedragen € 588.000 (2020: € 610.000).

6.9 Analyseresultaat

De begroting van 2021 liet een resultaat zien van € 0. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat boekjaar 2021 van € 207.000, een voordelig verschil van € 207.000 met de begroting. Het positieve resultaat over het boekjaar 2020 bedroeg € 55.000. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

6.10 Analyse realisatie huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar en realisatie huidig jaar versus begroting

Onderstaand een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van de gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2021 en de gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2020:

Staat van baten en lasten					
	Realisatie 2021	Begroot 2021	Vershil	Realisatie 2020	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	8.904.725	7.594.000	1.310.725	8.316.725	588.000
Overige overheidsbijdragen	194.007	194.000	7	194.007	0
Overige baten	149.893	230.000	-80.107	143.194	6.699
Totaal baten	9.248.625	8.018.000	1.230.625	8.653.926	594.699
Lasten					
Personele lasten	7.356.202	6.571.000	785.202	6.904.076	452.126
Afschrijvingen	514.475	560.000	-45.525	519.883	-5.408
Huisvestingslasten	519.366	427.000	92.366	484.656	34.710
Overige instellingslasten	651.705	461.000	190.705	690.550	-38.845
Totaal lasten	9.041.748	8.019.000	1.022.748	8.599.165	442.583
Saldo baten en lasten	206.877	-1.000	207.877	54.761	152.116
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	25	1.000	-975	321	-296
Financiële lasten	0	0	0	0	0
Totaal financiële baten en lasten	25	1.000	-975	321	-296
Nettoresultaat	206.902	0	206.902	55.082	151.820

6.11 Toelichting op de resultatenrekening

Rijksbijdrage OC&W

De Rijksbijdragen zijn € 1.205.000 hoger dan begroot. In de begroting is van te lage reguliere vergoedingen uitgegaan. De vergoedingsbedragen zijn echter ook aangepast. Daarnaast zijn er extra middelen (€ 648.000) ontvangen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor het schooljaar 2021-2022. Een groot deel van de bestedingen moet nog plaatsvinden. In verband met de coronacrisis is een bedrag van € 55.000 ontvangen voor de eindexamens en € 63.000 voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's. Voor Extra Handen in de Klas is een bedrag van € 110.000 verantwoord. In de begroting kon nog geen rekening gehouden worden met deze extra middelen.

Het verschil met 2020 is € 588.000.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen betreffen de vrijval van de investeringssubsidie voor het gebouw.

Overige baten

De overige baten zijn € 80.000 lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat in verband met de coronacrisis er minder ouderbijdragen ontvangen zijn voor excursies e.d. Dit was in 2020 ook het geval. Hier staan ook lagere uitgaven tegenover.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020	Verschil
Huur en medegebruik	10.000	9.000	1.000	8.000	2.000
Detacheringen	25.000	36.000	-11.000	24.000	1.000
Ouderbijdragen	115.000	185.000	-70.000	111.000	4.000
	150.000	230.000	-80.000	143.000	7.000

Personele lasten

De personele lasten zijn € 785.000 hoger dan begroot. De lonen en salarissen zijn € 609.000 hoger dan begroot, o.a. in verband met de nieuwe cao vo. De lonen zijn in december met 1.5% verhoogd vanaf 1 oktober 2021, is er een eenmalige uitkering van € 800 per FTE betaald en is de eindejaarsuitkering verhoogd met 0.33% van 8.0% naar 8.33%. De formatie is 5.05 FTE hoger dan begroot. De managementondersteuning is € 53.000 hoger dan begroot en de overige personeelslasten € 123.000.

Afschrijvingen

De afschrijvingsbedragen zijn € 46.000 lager dan begroot, ondanks dat er € 29.000 meer geïnvesteerd is.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 92.000 hoger dan begroot. In 2020 is er extra gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. De energiekosten zijn aanmerkelijk gestegen doordat er meer geventileerd wordt en de prijzen sterk zijn gestegen.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Vershil	Realisatie 2020	Vershil
Dotatie					
onderhoudsvoorziening	90.000	90.000	0	135.000	-45.000
Onderhoud	86.000	60.000	26.000	68.000	18.000
Schoonmaak	147.000	112.000	35.000	144.000	3.000
Energie	167.000	100.000	67.000	119.000	48.000
Heffingen en overige huisvestingslasten	29.000	65.000	-36.000	19.000	10.000
	519.000	427.000	92.000	485.000	34.000

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn € 191.000 hoger dan begroot. De uitgaven voor administratie en beheerslasten zijn vrijwel conform de begroting, maar lager dan in 2020. De administratiekosten zijn gedaald, maar de accountantskosten gestegen. De leermiddelen zijn hoger, met name voor schoolboeken, reproductiekosten en drukwerk, en abonnementen en contributies. De lasten zijn wel lager dan in 2020. De overige lasten zijn hoger, voornamelijk voor uitgaven met betrekking tot corona en juridische advieskosten.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Vershil	Realisatie 2020	Vershil
Administratie en beheerslasten	99.000	98.000	1.000	105.000	-6.000
Leermiddelen	358.000	280.000	78.000	397.000	-39.000
Overige lasten	195.000	83.000	112.000	189.000	6.000
	652.000	461.000	191.000	691.000	-39.000

Financiële baten en lasten

In verband met de lage rentestand zijn er geen financiële baten.

Investerings- en financieringsbeleid

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van die investeringen waarvoor geen subsidie van derden wordt ontvangen. De liquide positie van de stichting is gezien de liquiditeitsratio van 1.9 (2020: 1.8) goed te noemen. Er is derhalve geen aanleiding voor het aantrekken van vreemd kapitaal ten behoeve van de investeringen. De investeringen van 2021 zijn dan ook met de eigen middelen gefinancierd. Jaarlijks wordt het meerjareninvesteringsplan bijgesteld.

Treasuryverslag

Het treasurybeleid is onderdeel van het financiële beleid van de Stichting. In 2020 is het treasurystatuut aangepast aan de nieuwe Regeling beleggen en belenen zoals die per 1 juli 2016 van toepassing is. Bij het aantrekken, respectievelijk uitzetten van alle benodigde, respectievelijk overtollige liquide middelen wordt gehandeld in overeenstemming met de in de regeling getelde verplichtingen.

De algemene doelstelling van het treasurybeleid luiden;

Het beheren van korte-termijn financiële geldstromen met als doel op het juiste moment over de juiste hoeveelheid liquide middelen te kunnen beschikken, zonder dat er sprake is van een aanzienlijk overschot of tekort aan liquide middelen in rekening-courant. Essentieel en voor het bereiken van deze doelstelling is een korte-termijn liquiditeitsplanning.

De Stichting heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. De tijdelijk overtollige middelen zijn aangehouden op de reguliere rekening-courant of korte-termijn deposito's bij een Nederlandse Bank.

Bij het voeren van het treasurybeleid zijn de volgende treasury instrumenten toegestaan:

- Rekening-courant
- Spaarrekeningen
- Deposito's
- De solvabiliteit (verhouding Eigen Vermogen/Totaal Vermogen) dien minimaal het door de overheid voorgeschreven percentage te zijn
- Het minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie) in relatie tot de geld- en kapitaalmarktrente
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurybeleid (rente-maximalisatie)
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen (risico-minimalisatie)
- Het aantrekken van benodigde middelen dient plaats te vinden op basis van een actuele prognose van de financieringsbehoefte en een actuele rentevisie
- Bij het aantrekken van langlopende geldleningen worden offertes gevraagd bij minimaal twee partijen.

Bovenstaande is een samenvatting en geen limitatieve opsomming.

6.12 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

In het kader van het kwaliteitsbeleid en de financiële inrichting van de school, beschikt de school al een aantal jaren over een intern beheersingssysteem; de reeds bestaande interne beheersmatrix is afgestemd op het boekhoudkundig systeem. Daarnaast beschikt de school over een intern protocol, waarin de financiële taken en verantwoordelijkheden van operationeel tot bestuurlijk niveau benoemd zijn. Naast regelmatige verantwoording voorziet het intern risicobeheer in een tweemaandelijkse rapportage, in diverse overlegmomenten tussen het bestuur en de directie en in een regelmatig toezicht op de financiële processen door het bestuur. De rector is bevoegd tot het doen van betalingen binnen de door het bestuur vastgestelde begroting. Bedragen die buiten de begroting vallen worden door het bestuur apart geaccordeerd. Binnen de materiële begroting zijn budgethouders benoemd; met name de hoofden van dienst vervullen hierin een belangrijke rol. Het doel van het interne beheersingssysteem is te beschikken over een voor de schoolorganisatie werkbaar risicobeheersing.

De tweemaandelijks managementrapportage is in het verslagjaar geconsolideerd met een tussentijdse controlematrix. Daarnaast is per balanspost een onderbouwing en documentatie aangemaakt op basis waarvan de directe en de accountant inzage hebben in de mutaties en zicht houden op de rechtmatigheid van de uitgaven. Op deze wijze heeft de school zicht op en is in controle over de bestemming van de financiële middelen die OCW ter beschikking stelt.

De school beschikt daarnaast over een (meerjaren)investeringsbegroting; het niveau van de investeringen wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld. De begroting wordt jaarlijks in een ontwerpfase door de Gemeente Hilversum goedgekeurd. De raad keurt ook de jaarrekening goed.

In het verslagjaar heeft de school een geactualiseerde meerjarenbegroting opgesteld die op basis van 4 scenario's een meerjarenperspectief biedt. De verwachting is dat de ontwikkelde instrumenten, in samenhang met elkaar, de school in staat stelt een verantwoorde financiële bedrijfsvoering te voeren.

7. Financiële risico's

7.1 Algemeen

De Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum kent in de normale bedrijfsvoering geen bijzondere financiële risico's anders dan de vorderingen en schulden die in de balans zijn opgenomen. De Stichting handelt niet in financiële instrumenten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de Stichting verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende vorderingen.

7.2 Kredietrisico

Het kredietrisico uit hoofde van subsidieverstrekkers en vorderingen op overige debiteuren is beperkt.

7.3 Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de markt. De Stichting heeft als beleid geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om rentefluctuaties te beheersen.

7.4 Liquiditeitsrisico

De stichting bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. De rector ziet erop toe dat voor de Stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte beschikbaar blijft onder de beschikbare faciliteiten.

7.5 Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vordering, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

7.6 Financiële continuïteitparagraaf

Inleiding

In deze paragraaf van het bestuursverslag wordt aangegeven op welke wijze het bestuur omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid. De paragraaf biedt ook zicht op het verwachte exploitatieresultaat in de komende jaren en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Het leerlingenaantal en de personele bezetting laten een vergelijkbaar beeld zien met verleden jaar.

Opbrengst 2021

Het leerlingenaantal heeft zich als volgt ontwikkeld:

periode	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Begin cursus	1052	1003	890
Einde cursus	1052	924	890

De structurele en tijdelijke huisvesting is op dit moment toereikend om 890 leerlingen te huisvesten. Het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum kent geen loting als beperkende maatregelen. De verwachting was dat het aantal aanmeldingen voor het volgende schooljaar de beschikbare ruimtecapaciteit niet zou overschrijden.

Personeelsbezetting

De bezetting van het personeel laat een gezonde en stabiele situatie zien. Ook in het verslagjaar 2021 hebben een aantal nieuwe medewerkers de weg naar onze school

gevonden. Het verloop onder het personeel is gering en wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat medewerkers met pensioen gaan of doorstromen (naar een hogere functie) buiten school. In het verslagjaar is een formatie (inzet van medewerkers) gerealiseerd die past binnen de bekostiging van OCW. De additionele middelen zijn ingezet voor de daarvoor bestemde doeleinden, hoofdzakelijk op personele zaken of onderwijs(ontwikkeling).

Het personeelsbestand heeft zich in absolute aantallen en in FTE als volgt ontwikkeld (bron: het formatieplan):

Personele bezetting in fte	31-12-2020	31-12-2021
directie	2,9	3,2
onderwijzend personeel	58	55,7
overige medewerkers	15,57	15,6
Totaal	76,47	74,5

De toenemende eisen die de regelgeving en de maatschappelijke ontwikkelingen aan de school stellen, hebben een paar jaar geleden geleid tot een verdere ontwikkeling van het managementteam. Overheveling van taken en verantwoordelijkheden naar het middenkader en de administratieve en bedrijfsmatige ondersteunende diensten stonden hierbij centraal. Inmiddels heeft deze versterking van het managementteam zich bewezen. De exploitatie van twee vestigingen vraagt extra personeel (3 fte) op structurele basis. De laatste jaren is het aantal fte 's evenredig aan de daling van het aantal leerlingen afgenomen. Door de vele deeltijders is het aantal werknemers de afgelopen jaren relatief gestegen.

Raming personele bezetting en ontwikkeling leerlingenaantal

De meerjarenraming is gebaseerd op een meerjarenbegroting waarin 4 scenario's zijn doorgerekend. Afhankelijk van het scenario is de jaarlijkse instroom en daarmee door- en uitstroom anders. In onderstaande raming zal de personele bezetting en het leerlingenaantal zal zich bij een aanmelding van jaarlijks 5 klassen (150 leerlingen) op basis van een extrapolatie naar verwachting als volgt ontwikkelen:

Kengetal	Verslagjaar	Jaar t+1	Jaar t+2	Jaar t+3
Stand 31/12	2021	2022	2023	2024
Personele bezetting in fte				
- management/directie	3,2 fte	3,6 fte	3,0 fte	3,0 fte
- Onderwijzend personeel	55,7 fte	52,0 fte	49,9 fte	46,8 fte
- Overige medewerkers	15,6 fte	14,4 fte	13,8 fte	13,0 fte
Stand 1/10				
Leerlingenaantallen (bij 5 klassen)	887	845	811	761

Toelichting

De (financiële) ontwikkeling in de personele bezetting

In het meerjarenperspectief verwacht de school een geringe fluctuatie in de personele bezetting. Het ligt in de lijn van de verwachting dat de personele bezetting gerelateerd aan het geprognoseerde aantal leerlingen op directie- en middenkaderniveau de komende jaren licht daalt. Deze trendbreuk is in 2018 en in 2019 ingezet met een lagere aanmelding. De verwachting is dat de daling van het aantal leerlingen zich voortzet.

De ontwikkeling bij het onderwijzend personeel is afhankelijk van de verwachte leerlingaantallen. De inzet van het personeel houdt direct verband met de in de formatie jaarlijks vastgelegde stamklassen. Op basis van de ervaring en de historische ontwikkeling van de formatie zijn binnen een bepaalde bandbreedte geringe aanpassing in de personele bezetting van de docenten reëel door te voeren bij een eventuele demografische krimp.

De financiële gevolgen van ontwikkeling in de verwachte aantallen leerlingen

De school heeft het afgelopen decennium jaarlijks een gestage groei van gemiddeld 5% doorgemaakt. Deze groei was in lijn met de demografische trend, al heeft de kwaliteit van het onderwijs van de school ervoor gezorgd dat een relatief groter aandeel onder de groep 12- tot 18-jarigen in de regio de weg naar onze school heeft gevonden. In het verslagjaar heeft een beperkt percentage (1 %) aan leerlingen de school verlaten. De school heeft de afgelopen jaren steeds rond de 7 eerste klassen (195 leerlingen) gehad; in 2019 stroomden voor het eerst substantieel minder eersteklassers in (159). De verwachting is dat deze trendbreuk zich de komende jaren zal voortzetten, waarbij het nog onduidelijk op welk niveau de instroom zich zal stabiliseren. Het leerlingenaantal van het PO in de regio laat volgens de geactualiseerde Pronexusprognose van de Gemeente Hilversum en de DUO- prognose tot 2030 een lichte krimp zien. Naar verwachting zal het leerlingenaantal van de school deze trend volgen. De school anticipeert op een situatie, waarin er eventueel minder leerlingen instromen, terwijl de personele lasten, zoals hiervoor aangeven, een lichte stijging zullen laten zien of gelijk blijven. Verder vooruitkijken lijkt niet verstandig. De school heeft diverse maatregelen ingezet om de aanmelding van leerlingen te beïnvloeden: naast diverse pilots en samenwerkingsverbanden met basisscholen, wordt concreet geïnvesteerd in de voorlichting en positionering van de school in de regio. Het totale leerlingenaantal zal in de komende jaren een lichte daling laten zien omdat in de bovenbouw grote cohorten eindexamen zullen doen. Mede door een te verwachten goede doorstroom en beperkte uitstroom, anticipeert de school op een stabiel leerlingenaantal. Het resultaat is dat baten en lasten in dit scenario op termijn nagenoeg in evenwicht blijven.

Raming Balans

Op basis de genoemde demografische prognoses is de verwachting dat de balans zich de komende jaren als volgt ontwikkeld:

	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIVA	VERSLAGJAAR	JAAR T+1*	JAAR T+2*	JAAR T+3*	Jaar t+4*
VASTE ACTIVA					
Immateriële VA					
Materiële VA	1.044.987	1.021.000	960.000	940.000	940.000
Financiële VA	177.800	175.000	173.000	172.000	170.000
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.222.787	1.196.000	1.133.000	1.112.000	1.110.000
VLOTTENDE ACTIVA	2.477.371	2.054.000	1.850.000	1.850.000	1.850.000
TOTAAL ACTIVA	3.700.158	3.250.000	2.983.000	2.962.000	2.960.000
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN	1.285.188	1.279.744	1.306.744	1.296.744	1.226.574
Algemene reserve					
Bestemmingsreserve publiek					
Bestemmingsreserve privaat					
VOORZIENINGEN	957.912	969.000	950.000	950.000	950.000
LANGLOPENDE SCHULDEN	177.800	175.000	173.000	172.000	170.000
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.279.258	826.256	553.256	543.256	613.426
TOTAAL PASSIVA	3.700.158	3.250.000	2.983.000	2.962.000	2.960.000

Toelichting

Financieringsstructuur

De grondslagen voor de meerjarenraming van de balans is gebaseerd op een doorvertaling van de in het verslagjaar ingezette ontwikkelingen. De komende jaren voorziet de school een situatie van stabilisatie met beperkte investeringen. De financiële vaste activa betreft hoofdzakelijk de borg voor het boekenfonds. Aangezien de school ook in de toekomst deze taak in eigen beheer blijft vervullen ontstaat hier een stabiel patroon. De vlottende activa blijven stabiel doordat er de komende drie jaar geen significante (nieuwe) investeringen zijn voorzien. De totale activa nemen op korte termijn gering af als gevolg van afschrijving op de activa.

In de passiva worden weinig of geen mutaties verwacht. De school wordt geheel met eigen middelen gefinancierd. Onder de langlopende schulden staat alleen een post verantwoord die verband houdt met de door ouders gestorte borg voor het verstrekte boekenpakket en het continuïteitsfonds dat hiermee verband houdt. De voorzieningen zijn op peil en worden uitgeput op basis van de geplande onderhoudswerkzaamheden in de gebouwen en diverse personele verplichtingen die voortkomen uit de cao. In de meerjarenraming houden de baten en lasten elkaar in evenwicht. In de prognose is het resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering stabiel en gering positief, conform het beeld van de afgelopen jaren. De verwachting is dat het eigen vermogen en de liquiditeit onveranderd blijven door een stabiel exploitatieresultaat.

Investeringen

De school streeft ernaar de investeringen de komende jaren op gelijkblijvend peil te houden. Dat betekent dat er gemiddeld € 200.000 op jaarbasis geïnvesteerd wordt de komende jaren. Het betreft hier deels vervangingsinvesteringen, deels nieuwe investeringen.

Huisvestingsbeleid

Na een intensieve periode van diverse verbouwingen in de afgelopen twee decennia om adequate en moderne onderwijshuisvesting te realiseren, staat er de komende jaren geen nieuwe structurele huisvesting gepland. De afschrijvingen stijgen met de geplande investeringen licht ten opzichte van het niveau 2020. Alle gebouwen zijn juridisch eigendom van Gemeente Hilversum; de Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum is financieel verantwoordelijk voor de exploitatie en het onderhoud van de gebouwen.

Mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen

Het eigen vermogen is stabiel. Het betreft hier een – gezien de omvang van de school – beperkte buffer die het bestuur kan inzetten bij een in enig jaar tegenvallende exploitatie. Het vermogen is ingedeeld in personeel, huisvestingsbeleid en meubilair. Het beleid is de reserves in de komende drie jaar stabiel te houden en onvoorziene lasten in de lopende exploitatie op te vangen. De prognose is dat eventuele mutaties gering zijn. De voorzieningen betreffen toekomstige verplichtingen op middellange termijn, zoals groot onderhoud, levensfase bewust personeelsbeleid en jubilea. Deze voorzieningen zullen conform planning vrijvallen.

Raming baten en lasten

Op basis van de meerjarenbegroting is de verwachting dat de baten en lasten zich de komende jaren als volgt ontwikkelen:

	2021	2022 Begroting	2023 Prognose	2024 Prognose	2025 Prognose
BATEN	VERSLAGJAAR	JAAR T+1	JAAR T+2	JAAR T+3	JAAR T+4
Rijksbijdrage	8.904.725	8.615.000	8.243.000	8.078.000	7.917.000
Overige overheidsbijdragen en subsidies	194.007	194.000	194.000	194.000	194.000
Overige baten	149.893	193.000	190.000	185.000	150.000
TOTAAL BATEN	9.248.625	9.002.000	8.627.000	8.457.000	8.261.000
LASTEN	VERSLAGJAAR	JAAR T+1	JAAR T+2	JAAR T+3	JAAR T+4
Personeelslasten	7.356.202	7.356.000	6.988.000	6.890.000	6.794.170
Afschrijvingen	514.475	510.000	520.000	520.000	520.000
Huisvestingslasten	519.366	490.000	480.000	475.000	470.000
Overige lasten	651.705	644.000	610.000	580.000	545.000
TOTAAL LASTEN	9.041.748	9.000.000	8.598.000	8.465.000	8.329.170
Saldo Baten en lasten	206.877	2.000	29.000	8.000-	68.170-
Saldo financiële bedrijfsvoering	25	2.000-	2.000-	2.000-	2.000-
Saldo buitengewone baten en lasten					
TOTAAL RESULTAAT	206.902	-	27.000	10.000-	70.170-

Toelichting

Meerjarenbegrotingen in diverse scenario 's

Aan de raming van de balans en de baten & lasten ligt een meerjarenperspectief grondslag met een extrapolatie tot 2025. De raming is wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen, personele lasten en andere balansverplichtingen. Op deze wijze is het inzicht in de verplichtingen bij diverse mate van krimp, beschikbaar. Op basis van de geactualiseerde Pronexus- prognose van de Gemeente Hilversum en de DUO- prognose is de verwachting dat de totale omvang van de school de komende jaren gelijk blijft en niet significant zal afnemen. De ramingen zijn dan ook in deze continuïteitsparagraaf zijn dan ook hierop gebaseerd.

8. Toekomstige ontwikkelingen

Ons onderwijsconcept biedt vertrouwen voor de toekomst. Op het gebied van onderwijskwaliteit en de bètaprofilering behoort de school tot de voortrekkers in het VO in de Gooi- Vechtstreek. De erkenning in de vorm van de waardering “goed” in het verslagjaar en de prolongatie van het predicaat Excellente School in 2022 markeren het behalen van eerder gestelde doelen en geven tegelijk een impuls om in de jaren daarna verdere ontwikkeling van het onderwijs in te zetten. De school zal de komende jaren (nog) meer investeren in de begeleiding van leerlingen opdat talentvolle leerlingen en leerlingen die meer (vak)ondersteuning nodig hebben nog beter het prachtige gymnasiale onderwijs succesvol doorlopen. De mogelijkheden die de digitalisering geven om meer te differentiëren in het onderwijs, is een instrument dat door de Covid –19 situatie versneld schoolbreed is ingevoerd. De verdere ontwikkeling zal in de komende jaren het onderwijs op school positief beïnvloeden. De school heeft de afgelopen twee decennia een sterke positie in de Gooi- en Vechtstreek weten op te bouwen. We verwachten dat nieuwe inzichten de komende jaren nieuwe impulsen zullen brengen aan de hand van het vorm te geven nieuwe schoolplan, waarvan de start dit verslagjaar was. Toekomstgericht onderwijs en innovatief werkgeverschap behoren tot de (haalbare) doelstellingen voor de komende jaren. De consequenties van de Wet Passend Onderwijs zijn inmiddels een integraal onderdeel van de leerlingbegeleiding.

De kwaliteit van de school blijft op een constant hoog niveau en is de belangrijkste ambitie voor de komende jaren naast een stabiel leerlingenaantal. In de regio tekent zich een lichte krimp of een stabilisatie in het leerlingenaantal af. De verwachting is dat de lagere instroom van nieuwe leerlingen en daarmee de opbouw zich verder stabiliseert. Op het gebied van opbrengsten en resultaten heeft de school de laatste acht jaren verdere verbeteringen laten zien. De ervaringen laten zien dat het de school aardig lukt deze positie vast te houden. De school ziet zich de komende vijf jaar gesteld voor een aantal belangrijke uitdagingen. Het beheer en de exploitatie van twee gebouwen blijft een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren, zeker met een licht dalend leerlingenaantal en de wens om te investeren in ventilatie en verduurzaming. De organisatie blijft de feitelijke kosten van twee gebouwen de komende periode goed monitoren en zorgdragen voor een structureel gezonde exploitatie van de twee gebouwen. Ondanks een verwachte stabiele leerlingenaantal, zullen de (personele) kosten toenemen. Bij gelijkblijvende financiële middelen zal de bestaande kwaliteit moeten worden gehandhaafd en op gewenste onderdelen zelfs verbeterd. Het handhaven van het marktaandeel onder de basisschoolleerlingen en van de kwaliteit van onze school zal bij een terugtrekkende overheid en de ingezette financiële bezuinigingen in de sector VO de komende jaren een blijvende inspanning van de organisatie vragen.

Het bestuur van de Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum dankt alle medewerkers voor hun inzet, flexibiliteit en betrokkenheid.

Hilversum, donderdag 9 juni 2022,

Namens het bestuur van de Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum, is getekend,

Dhr. ir D. Nollen, voorzitter

Dhr. drs. R.F.M. Geerlings RA, penningmeester

JAARREKENING 2021

Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum

Vaartweg 54, 1217 SV Hilversum

KVK 32088552

GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De jaarrekening is verder gebaseerd op:

- de jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit van de organisatie. Dit betekent dat alle waarderingen en grondslagen zijn gebaseerd op voornoemde veronderstelling.
- activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.
- de jaarrekening is opgesteld in hele euro's. Het verslagjaar is gelijk aan het kalenderjaar.
- de gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gelijk aan het
- voorgaande jaar.

Het resultaat kan worden bepaald als het verschil tussen de aan het verslagjaar toe te rekenen baten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Opbrengsten worden verantwoord wanneer deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het college van bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves.

De stichting beheert geen private middelen. Derhalve zijn er geen bestemmingsfondsen gecreëerd.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het Bestuur zijn aangebracht.

Waardering van de activa en de passiva

Alle activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings-of vervaardigingsprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur waarbij rekening wordt gehouden met het tijdstip van aanschaffing.

Investerings boven € 1.000 worden geactiveerd. De vrijval van de egalisatierekening vindt tegelijk plaats met de afschrijving van de betreffende actiefpost.

Bij de waardering van materiele vaste activa wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Hiervan kan sprake zijn indien:

- a) gedurende de verslagperiode er duidelijke aanwijzingen zijn dat de reële waarde van een actief beduidend meer is gedaald dan verwacht zou mogen worden op basis van het verstrijken van de tijd of normaal gebruik;
- b) belangrijke veranderingen met een nadelig effect op de rechtspersoon zich in de verslagperiode hebben voorgedaan of zich in de nabije toekomst zullen voordoen op het terrein van techniek, markt, economie of wettelijke verplichtingen in de omgeving waarin het bevoegd gezag actief is dan wel in de markt waaraan een actief dienstbaar is;
- c) markttrentes of andere marktrentabiliteitseisen op investeringen de afgelopen periode zijn gestegen en naar verwachting de disconteringsvoet en daarmee in belangrijke mate de realiseerbare waarde beïnvloeden; of
- d) de boekwaarde van de netto activa van het bevoegd gezag hoger is dan de reële waarde ervan.

Het juridisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de stichting. Het economisch eigendom berust bij de gemeente. Als gevolg hiervan is de waarde van de panden niet in de balans opgenomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden opgenomen tegen de verkrijgingsprijs of, indien lager, tegen de marktwaarde per balansdatum.

Vlottende activa

Vorderingen en Overige activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Liquide Middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Overigens heeft de stichting geen rekeningcourantschulden.

Passiva

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter borging van de continuïteit van de stichting en is opgebouwd uit reserves. De algemene reserve dient voor het afdekken van de risico's op het gebied van gebouwen en leermiddelen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een bestuursbesluit.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat er een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding wordt ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

Bij de berekening is een wettelijk rentepercentage van 2,00% en een inflatiecorrectie van 2,7% gehanteerd. Tevens is rekening gehouden met een vertrekkans van 18,33%.

Voorziening levensfasebewust beleid

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van levensfase bewust personeel beleid is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd op basis van het aantal gespaarde uren maal de personeelslast van de desbetreffende medewerkers. Kosten van opname van het verlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Pensioenvoorziening

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12-maandelijke dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2021 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 110,2%. Naar de stand van 31 december 2020 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 93,2%. % (bron: website www.abp.nl).

De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Er zijn daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Voorziening Groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud is een voorziening gecreëerd op basis van de ingeschatte levensduur van de componenten om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De stand van de voorziening is afgestemd op het onderhoud in de komende jaren, waarbij rekening wordt gehouden met bepaalde risicofactoren ten aanzien van de componenten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Vooruitontvangen niet geoormerkte subsidie OCW

Voor de vooruitontvangen niet geoormerkte subsidie OCW zijn bestedingsplannen aanwezig.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is gebaseerd op de indirecte methode, waarbij als basis de staat van baten en lasten en de overige mutaties tussen de begin- en eindbalans worden gebruikt. De geldmiddelen bestaan uit de liquide middelen.

Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.
Baten

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Niet-geoormerkte subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de

gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Alle overige baten die kunnen worden toegerekend aan de exploitatie van het bevoegd gezag.

De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend vanaf moment van in gebruikname.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)
(MAB Model A)

ACTIVA	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
1.1 Vaste activa		
1.1.2 Materiële vaste activa	1.044.987	1.030.738
1.1.3 Financiële vaste activa	177.800	185.000
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>1.222.787</u>	<u>1.215.738</u>
1.2 Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen	119.494	134.529
1.2.4 Liquide middelen	2.357.877	2.086.382
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>2.477.371</u>	<u>2.220.911</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>3.700.158</u>	<u>3.436.650</u>
PASSIVA	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
2.1 Eigen vermogen	1.285.188	1.078.286
2.2 Voorzieningen	957.912	959.815
2.3 Langlopende schulden	177.800	185.000
2.4 Kortlopende schulden	1.279.257	1.213.549
<u>Totaal passiva</u>	<u>3.700.158</u>	<u>3.436.650</u>

Staat van Baten en Lasten 2021
(MAB Model B)

	realisatie 2021 EUR	begroting 2021 EUR	realisatie 2020 EUR
Baten			
3,1 Rijksbijdragen OCW	8.904.725	7.594.000	8.316.725
3,2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies	194.007	194.000	194.007
3,5 Overige baten	149.893	230.000	143.194
Totaal Baten	9.248.625	8.018.000	8.653.926
Lasten			
4,1 Personeelslasten	7.356.202	6.571.000	6.904.076
4,2 Afschrijvingen	514.475	560.000	519.883
4,3 Huisvestingslasten	519.366	427.000	484.656
4,4 Overige lasten	651.705	461.000	690.550
Totaal Lasten	9.041.748	8.019.000	8.599.164
Saldo Baten en Lasten	206.877	-1.000	54.762
6. Financiële baten en lasten	25	1.000	321
Resultaat	-	-	-
Resultaat na belastingen			
Netto resultaat	206.902	0	55.083
10. Buitengewoon resultaat	-	-	-
Totaal resultaat	206.902	0	55.083
<u>Voorstel resultaatbestemming</u>			
Resultaat 2021	206.902		
Bestemmingsreserve Personeel	206.902		

**Kasstroomoverzicht
(MAB Model C)**

	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten	206.877	54.762
Saldo Baten en Lasten		
<u>Aanpassing voor:</u>		
4.2 Afschrijvingen	514.475	519.883
3.2 Egalisatierekening	194.010-	194.007-
2.2 Mutaties voorzieningen	1.904-	168.814
<u>Verandering in vlottende middelen:</u>		
1.2.2 Vorderingen (-/-)	15.035	38.301
2.4 Schulden	65.709	49.640
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	606.183	637.393
6.1 Ontvangen interest	25	321
6.2 Betaalde interest (-/-)	-	-
10. Buitengewoon resultaat	-	-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	606.208	637.714
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
1.1.2 In/Desinvesteringen in materiële vaste activa (-/-)	334.713-	519.852-
1.1.3 Overige inv. in financiële vaste activa (-/-) *†	7.200	15.400
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	327.513-	504.452-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
2.3 Nieuw opgenomen leningen	-	-
2.3 Aflossing langlopende schulden (-/-)	7.200-	15.400-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	7.200-	15.400-
Overige balansmutaties	-	-
Mutatie liquide middelen	271.495	117.862
Liquide middelen		
Beginpositie	2.086.382	1.968.520
Eindpositie	2.357.877	2.086.382
Mutatie	271.495	117.862

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

VA Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiele vaste activa is als volgt:

	1.1.2.1. Gebouwen en terreinen	1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	1.1.2.4. Boeken	Sub-totaal	1.1.2.1. Egalisatie- rekening	Totaal
Positie per 01-01-2020						
Aanschafwaarde	5.669.359	2.346.264	959.270	8.974.894	3.880.130-	5.094.764
Afschrijving cumulatief	3.215.002-	1.936.637-	655.716-	5.807.355-	1.743.331	4.064.025-
Boekwaarde	2.454.357	409.627	303.554	3.167.538	2.136.799-	1.030.738
In/Desinvesteringen						
Investering	1.012	153.844	179.857	334.713	-	334.713
Desinvesteringen		-	-	-		-
	1.012	153.844	179.857	334.713	-	334.713
Afschrijvingen						
Afschrijvingen	273.984-	104.115-	136.376-	514.475-	194.010	320.465-
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-
	273.984-	104.115-	136.376-	514.475-	194.010	320.465-
Positie per 31-12-2020						
Aanschafwaarde	5.670.371	2.500.108	1.139.128	9.309.607	3.880.130-	5.429.477
Afschrijving cumulatief	3.488.986-	2.040.752-	792.092-	6.321.830-	1.937.341	4.384.490-
Boekwaarde	2.181.385	459.356	347.036	2.987.777	1.942.789-	1.044.987

Het Bestuur heeft vaste afschrijftermijnen vastgesteld, welke voor alle onderdelen van de stichting van toepassing zijn. Alleen na toestemming verleend door het Bestuur kan hier van worden af geweken. De volgende termijnen zijn vastgesteld:

Gebouwen en terreinen	20 jaar
Inventaris en apparatuur	10 jaar
Computerapparatuur	5 jaar (opgenomen onder inventaris en apparatuur)

Egalisatierekening

Ontvangen subsidies die betrekking hebben op investeringen (in materiële vaste activa) worden gelijkmatig verdeeld over de jaren waarin de betreffende activa wordt afgeschreven. De jaarlijks vrijvallende bedragen van de egalisatierekening worden als bate verantwoord.

Boeken

De aangeschafte boeken en werkboeken zijn hier ondergebracht. Het verwachte verbruik van de boeken is vier jaren, de werkboeken gaan naar verwachting twee jaren mee.

1.1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 01-01-2021	Mutaties 2021	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR
1.1.3.8. Borg boekenfonds	185.000	-7.200	177.800
Totaal financiële vaste activa	185.000	-7.200	177.800

De borg boekenfonds betreft de borgsom die door ouders is gedeponneerd voor het tijdelijke bezit van de boeken. Dit geld is op een aparte depositorekening geplaatst. De borg wordt na inlevering van het boekenpakket bij het verlaten van de school aan de ouders geretourneerd.

	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
1.2 Vorderingen		
1.2.2.1 Debiteuren	38.536	40.418
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	77.415	90.312
1.2.2.13 Vordering personeel	3.544	-
1.2.2.15 Overige vorderingen	-	3.800
Vorderingen	119.494	134.529
1.2.2.1 Debiteuren		
Debiteuren	78.536	80.418
Voorziening oninbaarheid	40.000	40.000
	38.536	40.418
	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
EL Liquide middelen		
1.2.4. Liquide middelen		
1.2.4.1 Kasmiddelen	256	726
1.2.4.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.156.401	884.461
1.2.4.2 Deposito's	1.201.221	1.201.196
Liquide middelen	2.357.877	2.086.382

De tegoeden staan geheel ter vrije beschikking van het bestuur.

EV Eigen vermogen

	Saldo	Mutaties		Saldo
	01-01-2021	Bestemming	Overige	31-12-2021
	EUR	Resultaat	Mutaties	EUR
		EUR	EUR	EUR
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1 Algemene reserve	76.811	-	-	76.811
2.1.2 Bestemmingsreserves				
- Huisvestingsbeleid	597.000	-	-	597.000
- Meubilair	79.000	-	-	79.000
- Personeel	325.475	206.902	-	532.377
Totaal bestemmingsreserves	1.001.475	206.902	-	1.208.377
Eigen vermogen	1.078.286	206.902	-	1.285.188

Reserve huisvestingsbeleid

De specifieke bestemming van de reserve huisvestingsbeleid is door het Bestuur bepaald.

De reserve dient te voorzien in de investeringsbehoefte om de garantie te hebben voor het adequaat huisvesten van de leerlingen. De reserve huisvestingsbeleid voor eventuele huisvestingslasten die niet of in een later stadium door de gemeente worden vergoed.

Reserve Personeel

De reserve personeel is bedoeld als een eerste voorziening van de personele kosten in het geval van eventueel dalende leerlingaantallen of door andere onvoorziene omstandigheden een inkrimping van het personeel noodzakelijk is.

De bestemmingsreserve dient eveneens te voorzien, indien de aanvullende bekostiging inzake de functiemix op enig moment achterblijft bij de daadwerkelijke toekomstige kosten.

2.2. Voorzieningen

	Saldo 01-01-2021 EUR	Dotaties 2021 EUR	Onttrekkingen 2021 EUR	Vrijval EUR	Saldo 31-12-2021 EUR	Kortlopend deel < 1 jaar EUR	Langlopend deel > 1 jaar EUR
2.2. Voorzieningen							
2.2.3. Groot onderhoud	642.315	89.998	87.401	-	644.912	77.000	567.912
2.2.1. Personeelsvoorzieningen:	-				-		
2.2.12. Levensfase Bewust Personeelsbeleid (LBP)	252.500	7.000	-	11.500-	248.000	-	248.000
2.2.14. Jubileumvoorziening	65.000	10.000	10.000	-	65.000	10.000	55.000
	317.500	17.000	10.000	11.500-	313.000	10.000	303.000
Voorzieningen	959.815	106.998	97.401	11.500-	957.912	87.000	870.912

Voorziening Groot Onderhoud

Aan de voorziening groot onderhoud ligt een plan ten grondslag dat in het grootonderhoud van het gebouw aan de Vaartweg en de Badhuislaan voor de komende 15 jaar voorziet. De voorziening dient er voor om de kosten van groot onderhoud te egaliseren.

Per 31 december 2020 is de voorziening groot onderhoud gebaseerd op het componentenmodel.

2.3. Langlopende schulden

	Saldo 01-01-2021 EUR	Dotaties 2021 EUR	Onttrekkingen 2021 EUR	Saldo 31-12-2021 EUR	Kortlopend deel < 1 jaar EUR	Langlopend deel > 1 jaar EUR
2.3.7. Borg schoolboeken	185.000	-	7.200	177.800	-	177.800
Langlopende schulden	185.000	-	7.200	177.800	-	177.800

Borg schoolboeken

De borg boekenfonds betreft de borgsom die door ouders is gedeponneerd voor het tijdelijke bezit van de boeken. Dit geld is op een aparte depositorekening geplaatst.

De borg wordt na inlevering van het boekenpakket bij het verlaten van de school aan de ouders geretourneerd.

2.4. KS Kortlopende schulden

	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
2.4. Kortlopende schulden		
2.4.8. Crediteuren	81.421	73.455
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	476.392	394.608
2.4.19. Overlopende passiva	721.445	745.488
Kortlopende schulden	1.279.258	1.213.551
 Uitsplitsing		
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	372.072	305.478
Pensioenpremies	104.320	89.130
	476.392	394.608
 2.4.19. Overlopende passiva		
Vooruitontvangen	116.286	320.610
Nog te betalen	605.159	424.878
	721.445	745.488
 <u>Vooruitontvangen</u>		
Van ouders inzake jaarkosten	116.286	116.286
Subsidie inzake de functiemix	-	72.713
Subsidie inzake de prestatiebox	-	124.565
Subsidie boekenfonds	-	7.046
	116.286	320.610
 <u>Nog te betalen</u>		
Vakantiegeld	214.367	209.408
Vooruitontvangen bedragen (Excursies)	340.066	169.166
Overige overlopende passiva	50.726	46.304
	605.159	424.878

Toelichting op de exploitatierekening 2021

OB Overheidsbijdragen

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
3.1. Rijksbijdragen			
3.1.1. Rijksbijdragen OCW	8.904.725	7.594.000	8.316.725
Rijksbijdragen	<u>8.904.725</u>	<u>7.594.000</u>	<u>8.316.725</u>
Uitsplitsing Rijksbijdragen OCW			
OCW	7.058.312	6.600.000	7.125.913
OCW	<u>7.058.312</u>	<u>6.600.000</u>	<u>7.125.913</u>
3.1.2. Overige subsidies OCW			
3.1.2.1. Geoordeelde subsidies	-	-	-
3.1.2.2. Niet-geoordeelde subsidies	1.580.114	775.000	944.892
3.1.2.2. Toerekening investeringssubsidies	-	-	-
Overige subsidies OCW	<u>1.580.114</u>	<u>775.000</u>	<u>944.892</u>
3.1.3. Ontvangen doorbetalingen			
3.1.3.1. Rijksbijdrage SWV	266.299	219.000	245.920
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	<u>266.299</u>	<u>219.000</u>	<u>245.920</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies			
3.2.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies investeringen	194.007	194.000	194.007
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>194.007</u>	<u>194.000</u>	<u>194.007</u>
	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
3.5 AB Andere baten			
Overige baten			
3.5.1. Verhuur	10.270	9.000	8.471
3.5.2. Detachering personeel	24.875	36.000	24.178
3.5.5. Ouderbijdragen	114.748	185.000	110.545
Overige baten	<u>149.893</u>	<u>230.000</u>	<u>143.194</u>

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
LA Lasten			
4.1 Personeelslasten			
4.11. Lonen en salarissen	6.857.619	6.245.000	6.475.809
4.12. Overige personele lasten	498.583	326.000	428.267
4.13. Af: uitkeringen	-	-	-
Personeelslasten	7.356.202	6.571.000	6.904.076
Uitsplitsing			
4.111. Brutolonen en salarissen	5.198.027	4.769.000	5.019.167
4.112. Sociale lasten	758.964	660.000	652.996
4.115. Pensioenpremies	900.628	816.000	803.646
Lonen en salarissen	6.857.619	6.245.000	6.475.809
4.12.2. Managementondersteuning	77.111	24.000	42.318
4.12.3. Overige personeelslasten	421.472	302.000	385.949
Overige personele lasten	498.583	326.000	428.267
Het gemiddelde aantal Fte's in 2021 bedroeg 74,9 (2020:76,2)			
De dekkingsgraad van het pensioenfonds per 31 december 2021 bedraagt 110,2 % (2020: 93,2%)			
De gemiddelde dekkingsgraad voor 2021 bedraagt 102,8% (2020: 87,6%)			
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa	378.099	368.000	385.591
4.2.2 Afschrijving boeken	136.376	192.000	134.292
Afschrijvingen	514.475	560.000	519.883

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
4.3. Huisvestingslasten			
4.3.3. Onderhoud	85.995	60.000	68.406
4.3.4. Energie en water	167.354	100.000	119.172
4.3.5. Schoonmaakkosten	146.678	112.000	143.704
4.3.7. Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	90.000	90.000	134.564
4.3.8. Overige huisvestingslasten	29.339	65.000	18.810
Huisvestingslasten	519.366	427.000	484.656
4.4. Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheerslasten	98.743	98.000	104.131
4.4.2. Inventaris, apparatuur en leermiddelen	358.298	280.000	397.383
4.4.5. Overige lasten	194.664	83.000	189.036
Overige lasten	651.705	461.000	690.550
4.4.1. Administratie en beheerslasten			
Administratiekosten	67.697	73.000	75.192
Accountantskosten	31.047	25.000	28.939
	98.743	98.000	104.131
Specificatie honorarium accountant			
Onderzoek jaarrekening	26.047	20.000	24.000
Andere controleopdrachten	5.000	5.000	4.939
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controledienst	-	-	-
Accountantslasten	31.047	25.000	28.939

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
4.4.3. Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Materialen	22.391	18.000	18.720
Schoolboeken	34.631	24.000	19.800
Buitenschoolse activiteiten	6.830	-	-
Reproductiekosten	29.291	20.000	25.326
Examenkosten	26.432	12.000	23.917
Bibliotheek	4.090	4.000	2.847
Drukwerk	15.924	2.000	3.992
Automatisering	17.560	20.000	18.171
Abonnementen en contributies	105.954	85.000	135.154
Overige leermiddelen	95.195	95.000	149.456
	<u>358.298</u>	<u>280.000</u>	<u>397.383</u>
4.4.5. Overige lasten			
Telefoonkosten	8.483	7.000	5.959
Kantoorartikelen	13.795	10.000	12.532
Juridische advieskosten	47.690	25.000	47.653
Representatiekosten	25.730	18.000	15.216
Portokosten	5.290	5.000	3.684
Verzekeringen	9.910	12.000	8.038
Corona	80.916	-	88.120
Overige lasten	2.850	6.000	7.834
	<u>194.664</u>	<u>83.000</u>	<u>189.036</u>

FB Financieel en Buitengewoon

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
6. Financiële baten en lasten			
6.1.1. Rentebaten	25-	1.000	321-
6.1.3. Waardeveranderingen fin. vaste activa en effecten	-	-	-
6.1.4. Overige opbrengsten fin. vaste activa en effecten	-	-	-
6.2.1. Rentelasten (-/-)	-	-	-
Financiële baten en lasten	25-	1.000	321-
7. Belastingen			
Belastingen (-/-)	-	-	-
8. Resultaat deelnemingen			
Resultaat deelnemingen	-	-	-
9. Aandeel derden in resultaat			
Aandeel derden in resultaat	-	-	-
10. Buitengewoon resultaat			
Buitengewoon resultaat	-	-	-

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Vordering OCW

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs VO 2018" (Staatscourant nr. 22990, 26 april 2019) toegestaan een vordering op te nemen op de Minister van OCW. De onderwijsinstelling heeft de keuze gemaakt om geen vordering op te nemen in de balans en deze als niet uit de balans blijkend actief toe te lichten.

De vordering op het ministerie OCWZ wordt jaarlijks berekend op maximaal 7,5% van de personele lumpsum van het desbetreffende jaar (zijnde het betaalritmeverschil). Voor 2021 zou dit een vordering betreffen van € 467.989,--

Verplichtingen

De volgende doorlopende contracten zijn aangegaan:

Schoonmaakkosten: € 62.000,-- op jaarbasis. Looptijd schoonmaakcontract één jaar, met optie tot verlenging.

Reprokosten: € 1395,-- per kwartaal.

Looptijd reprocontract tot 6 november 2027.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum 31-12-2021 zijn er geen gebeurtenissen te melden die het resultaat over 2021 belangrijk beïnvloeden zouden hebben.

VT Verplichte Toelichting

Model E: Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen werkzaam die op basis van de regelgeving hier vermeld dienen te worden.

WNT-verantwoording 2021

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Dhr. drs. SHMC van de Berg	Mevr. drs. I. Klink
Functiegegevens	Rector	Rector
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/8 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,71	0,42
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	85.354	38.262
Beloningen betaalbaar op termijn	15.697	7.789
<i>Subtotaal</i>	101.051	46.051
Individueel WNT-maximum	97.507	57.847
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	3.544	-
Totaal Bezoldiging	97.507	57.847
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	3.544	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	De overschrijding van €3.544,— voor 2021 is het gevolg van CAO wijzigingen. Dit bedrag is bij het uitbrengen van de jaarrekening terugbetaald. Per 31-12-2021 is hiervoor een vordering op de balans opgenomen.	
Gegevens 2020		
	Dhr. drs. SHMC van de Berg	Mevr. drs. I. Klink
Functiegegevens	Rector	nvt
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	nvt
Omvang dienstverband 2020 (in fte)	1	nvt
Dienstbetrekking?	ja	nvt
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.314	-
Beloningen betaalbaar op termijn	20.543	-
<i>Subtotaal</i>	134.857	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	132.000	-
Totaal bezoldiging	134.857	-

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2021 is € 138.000,--

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	1
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	4
Totaal aantal complexiteitspunten	6

Op basis van 6 complexiteitspunten komt de stichting in bezoldigingsklasse B.
WNT-maximum valt in klasse B van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12
Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2021	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Dhr. Mr. A. Schutte	Voorzitter (01/01-02/06)
Mevr. drs. F. Camfferman	secretaris
Dhr. drs. R.F.M. Geerlings RA	penningmeester
Dhr. Ir. D. Nollen	voorzitter
Mevr. Mr. drs. M. Wijnen	Bestuurder
Dhr. Mr. drs. B.F. Tijdhof	Bestuurder
Mevr. Mr. M. L. van Riel	Bestuurder
Dhr. C.N.A. Groenink	Bestuurder
J.B.O. Bijl	Bestuurder

Model G: Verantwoording subsidies (bijlage behorend bij RJ 660.402)

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de lump sum

Omschrijving	Toewijzing		de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	datum	geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Lerarenbeurs	ABLTINS-338902	21-jul-21	NEE	JA

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebben op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzingsbrief		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgrond
	Kenmerk	Datum			
Subsidieregeling extra hulp voor de klas	EHK20033	25-mrt-21	€ 58.879	€ 58.879	J
Subsidieregeling inhaal- en ondersteunings- programma's onderwijs 2020-2021	IOP4-13749-VO	9-jun-21	€ 109.908	€ 109.908	J
			<u>€ 168.787</u>	<u>€ 168.787</u>	

G2 Verantwoording van subsidies die volledig aan het doel / activiteit moeten worden besteed met verrekening van het eventuele overschot

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

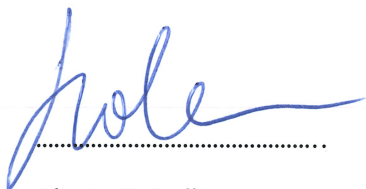
Niet van toepassing

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Niet van toepassing

Namens het bestuur van Stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum,

Hilversum, vrijdag 10 juni 2022

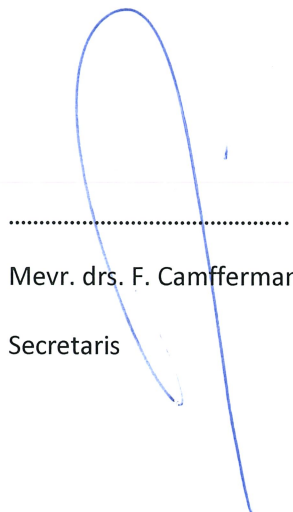
Dhr. ir. D. Nollen

Voorzitter

Dhr. drs. R.F.M. Geerlings RA

Penningmeester

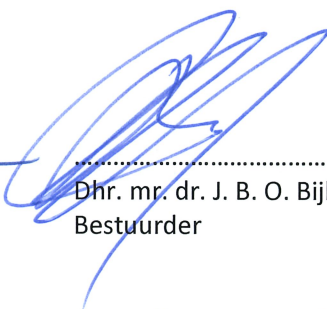

Mevr. drs. F. Camfferman

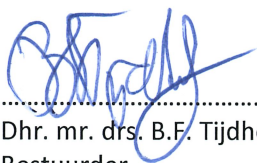
Secretaris

Dhr. mr. C. N. A. Groenink
Bestuurder

Dhr. mr. dr. J. B. O. Bijl
Bestuurder

Dhr. mr. drs. B.F. Tijdhof
Bestuurder

Mevr. mr. M. L. van Riel- de Smit
Bestuurder